

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2017/653

(2017. gada 8. marts),

ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1286/2014 par komplektētu privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktu (PRIIP) pamatinformācijas dokumentiem, nosakot regulatīvos tehniskos standartus attiecībā uz pamatinformācijas dokumentu noformējumu, saturu, pārskatīšanu un pārstrādāšanu un šādu dokumentu sniegšanas prasību izpildes nosacījumiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra Regulu (ES) Nr. 1286/2014 par komplektētu privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktu (PRIIP) pamatinformācijas dokumentiem ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 8. panta 5. punktu, 10. panta 2. punktu un 13. panta 5. punktu,

tā kā:

- (1) Ar Regulu (ES) Nr. 1286/2014 tiek ieviests jauns standartizēts [ieguldītājiem paredzētas] pamatinformācijas dokuments, lai uzlabotu individuālu privāto ieguldītāju izpratni par komplektētiem privāto ieguldījumu un apdrošināšanas ieguldījumu produktiem (turpmāk "PRIIP") un šo produktu salīdzināmību.
- (2) Lai individuāliem privātajiem ieguldītājiem sniegtu pamatinformāciju, kas ir viegli lasāma, saprotama un salīdzināma, būtu jāizveido vienota pamatinformācijas dokumenta veidne.
- (3) Regulas (ES) Nr. 1286/2014 8. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajās ziņās par identitāti un kontaktinformācijā attiecībā uz PRIIP būtu jāiekļauj starptautiskais vērtspapīru identifikācijas numurs (ISIN) vai unikālais produkta identifikators (*Unique Product Identifier*), ja šāds identifikators ir pieejams, lai tādējādi individuāliem privātajiem ieguldītājiem būtu vieglāk atrast papildu informāciju par šo PRIIP.
- (4) Lai nodrošinātu, ka individuālie privātie ieguldītāji izprot un salīdzina dažādu PRIIP ekonomiskās un juridiskās iezīmes, kā arī lai viņiem sniegtu atbilstošu pārskatu par PRIIP ieguldījumu politiku un stratēģiju, pamatinformācijas dokumentam būtu jāietver standartizēta informācija par PRIIP veidu, tā ieguldījuma mērķiem un to sasniegšanas plāniem, kā arī produkta galvenajām iezīmēm vai aspektiem, piemēram, apdrošināšanas segumu.
- (5) Individuāliem privātajiem ieguldītājiem sniegtajai informācijai būtu jādod šiem ieguldītājiem iespēja izprast un salīdzināt ar PRIIP ieguldījumiem saistītos riskus, tā lai viņi varētu pieņemt uz informāciju balstītus lēmumus par ieguldījumiem. Ar PRIIP saistītie riski var būt dažādi. Vissvarīgākie riski ir tirgus risks, kredītrisks un likviditātes risks. Lai individuālie privātie ieguldītāji varētu pilnīgi izprast šos riskus, informācija par riskiem pēc iespējas būtu jāapkopo un jāatspoguļo skaitliski kā viens risku kopsavilkuma rādītājs ar pietiekamu aprakstošu skaidrojumu.
- (6) Novērtējot kredītrisku, PRIIP izveidotājiem būtu jāņem vērā konkrēti faktori, kas individuālam privātajam ieguldītājam varētu mazināt kredītrisku. Šajā ziņā, novērtējot, vai PRIIP aktīvi vai atbilstošs nodrošinājums, vai

⁽¹⁾ OV L 352, 9.12.2014., 1. lpp.

aktīvi, uz kuriem balstītas no *PRiIP* izrietošās maksājuma saistības, jebkurā laikā līdz termiņa beigām ir līdzvērtīgas *PRiIP* maksājuma saistībām pret saviem ieguldītājiem, šādā novērtējumā būtu jāatspoguļo tas, ka aktīvi, kas atrodas apdrošināšanas sabiedrības turējumā, vienmēr atbilst aktuālajai summai, kas apdrošināšanas sabiedrībai būtu jāmaksā, lai savas saistības, kas izriet no *PRiIP*, nodotu citai apdrošināšanas sabiedrībai.

- (7) Patlaban dažādās Savienības nozarēs ārējo kredītnovērtēšanas institūciju (ĀKNI) reitingi tiek izmantoti kā konsekventi kredītriska novērtējuma aizstājēji. Tomēr atkarība no kredītreitingiem būtu pēc iespējas jāmazina. Tādēļ ir svarīgi, lai risku kopsavilkuma rādītājs būtu objektīvi precīzs un nodrošinātu iespēju salīdzināt dažādus *PRiIP* un lai tas tiktu pienācīgi uzraudzīts attiecībā uz tirgus risku un kredītrisku, lai tādējādi līdz 2018. gada 31. decembrim paredzētās Regulas (ES) Nr. 1286/2014 pārskatīšanas vajadzībām varētu iegūt pierādījumus par to, cik iedarbīga ir riska mērīšanas prakse. Pārskatīšanā būtu jāņem vērā tas, cik lielā mērā ĀKNI reitingi faktiski atspoguļo *PRiIP* izveidotāju kredītpēju un kredītrisku, kādam ir pakļauti atsevišķu *PRiIP* ieguldītāji.
- (8) Ja pastāv risks, ka viena *PRiIP* likviditāte var būt dažāda – atkarībā no iespējām pirms termiņa atkāpties no *PRiIP* darījuma vai atrast pircēju otrreizējā tirgū –, būtu jāsniedz konkrēta norāde ar attiecīgu brīdinājumu. Šādā brīdinājumā būtu jānorāda arī apstākļi, kādos pastāv risks, ka naudas izmaksa no *PRiIP* varētu ievērojami atšķirties no summām, kas tiek sagaidītas pirmstermiņa atkāpšanās gadījumā, piemēram, gadījumā, kad tiek piemērots līgumsods par šādu atkāpšanos.
- (9) Lai gan aplēses par *PRiIP* atdevi ir grūti sagatavot un izprast, informācija par šādām aplēsēm ir primāri svarīga individuāliem privātajiem ieguldītājiem, un tā būtu jāiekļauj pamatinformācijas dokumentā. Individuāliem privātajiem ieguldītājiem būtu jāsaņem skaidra informācija par atdeves aplēsēm, kas saskanētu ar reālistiskiem pieņēmumiem par iespējamiem rezultātiem un ar aplēsēm par *PRiIP* tirgus riska pakāpi, kuri atspoguļoti tādējādi, lai būtu skaidri norādīts uz šādas informācijas nenoteiktību un to, ka ir iespējami arī labāki un sliktāki rezultāti.
- (10) Lai individuāli privātie ieguldītāji spētu novērtēt risku, pamatinformācijas dokumentā būtu jāsniedz individuāliem privātajiem ieguldītājiem paredzēta informācija par potenciālām sekām gadījumos, kad *PRiIP* izveidotājs nespēj veikt naudas izmaksu. Būtu skaidri jānorāda, kāda šādos gadījumos ir individuāla privātā ieguldītāja aizsardzības pakāpe, ko paredz ieguldījumu, apdrošināšanas vai noguldījumu garantiju sistēmas.
- (11) Informācija par izmaksām ir svarīga individuāliem privātajiem ieguldītājiem, kas salīdzina dažādus *PRiIP*, kuriem var būt dažāda izmaksu struktūra, un kas apsver, kā konkrēta *PRiIP* izmaksu struktūra varētu attiekties uz viņiem; tas ir atkarīgs no tā, cik ilgi viņi ir bijuši ieguldītāji, cik daudz viņi iegulda un cik labi ir *PRiIP* darbības rezultāti. Tāpēc pamatinformācijas dokumentam būtu jāietver informācija, kas individuālam privātajam ieguldītājam dod iespēju salīdzināt izmaksu kopsummā dažādiem *PRiIP*, kuri tiek turēti visu attiecīgo ieteicamo turējuma laikposmu vai īsāku laikposmu, un saprast, kā šīs izmaksas laika gaitā varētu mainīties.
- (12) Pētījums par patērētāju apsekojumu liecina, ka individuāliem privātajiem ieguldītājiem ir vieglāk izprast skaitļus naudas izteiksmē, nevis skaitļus procentuālā izteiksmē. Nelielas izmaksu atšķirības procentuālā izteiksmē var korelēt ar lielām individuālā privātā ieguldītāja izmaksu atšķirībām naudas izteiksmē. Tādēļ pamatinformācijas dokumentā būtu jānorāda arī izmaksu kopsomma attiecībā uz ieteicamo turējuma laikposmu un īsākiem laikposmiem gan naudas izteiksmē, gan procentuālā izteiksmē.
- (13) Ņemot vērā, ka dažādu veidu izmaksu ietekme uz atdevi var būt dažāda, pamatinformācijas dokumentā būtu jāsniedz arī sadalījums pa dažādiem izmaksu veidiem. Izmaksu sadalījums būtu jāizsaka standartizētā izteiksmē un procentuālā izteiksmē, lai summas attiecībā uz dažādiem *PRiIP* būtu viegli salīdzināmas.
- (14) Individuāli privātie ieguldītāji var piedzīvot personisko apstākļu izmaiņas, ja negaidīti ir nepieciešams izbeigt (vai samazināt) ilgāka termiņa ieguldījumus. Ieguldījumu izbeigšana (vai samazināšana) var būt nepieciešama arī tirgus attīstības dēļ. Ņemot vērā, ka individuāliem privātajiem ieguldītājiem ir grūti prognozēt, kāda likviditātes pakāpe varētu būt nepieciešama attiecībā uz viņu ieguldījumu portfeļiem kopumā, īpaši svarīga ir informācija par ieteicamiem turējuma laikposmiem un nepieciešamiem minimālajiem turējuma laikposmiem, kā arī par iespēju veikt daļēju vai pilnīgu ieguldījumu pirmstermiņa izbeigšanu (vai samazināšanu), un tā būtu jāiekļauj pamatinformācijas dokumentā. To pašu iemeslu dēļ būtu skaidri jānorāda šādas ieguldījuma pirmstermiņa izbeigšanas (vai samazināšanas) iespējamība un sekas. Konkrētāk, būtu skaidri jānorāda, vai šādas sekas izriet no tieši minētām maksām, līgumsodiem vai ieguldījuma izbeigšanas (vai samazināšanas) tiesību ierobežojumiem, vai arī no tā, ka konkrēta *PRiIP* ieguldījuma, ko paredzēts izbeigt (vai samazināt), vērtība ir īpaši sensitīvi atkarīga no ieguldījuma izbeigšanas (vai samazināšanas) laika.
- (15) Ņemot vērā, ka individuāli privātie ieguldītāji pamatinformācijas dokumentu, visticamāk, izmantos arī kā *PRiIP* galveno iezīmju kopsavilkumu, tam būtu jāietver arī skaidra informācija par to, kā var iesniegt sūdzību par produktu vai *PRiIP* izveidotāja rīcību, vai tādas personas rīcību, kas konsultē par šo produktu vai to pārdod.

- (16) Daži individuālie privātie ieguldītāji varētu vēlēties iegūt papildu informāciju par konkrētiem *PRIP* aspektiem. Tādēļ pamatinformācijas dokumentā būtu jāiekļauj skaidra un konkrēta savstarpēja atsauce uz avotu, kur var atrast konkrētu papildinformāciju, ja saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1286/2014 šāda informācija ir iekļaujama pamatinformācijas dokumentā. Ja saskaņā ar attiecīgās valsts vai Savienības tiesību aktiem *PRIP* izveidotājam ir pienākums atklāt konkrētu citu informāciju, tad tam attiecīgi būtu jāinformē individuālie privātie ieguldītāji (arī par to, kā šos citus dokumentus var iegūt, pat ja tie ir sniedzami tikai pēc pieprasījuma). Lai nodrošinātu, ka pamatinformācijas dokuments ir pēc iespējas kodolīgāks, atsauci uz minētajiem citiem dokumentiem var sniegt kā saiti uz tīmekļvietni, ja vien šī vietne ietver skaidru norādi par tiem un ja caur šo vietni tiem var piekļūt.
- (17) Pamatinformācijas dokumentu par *PRIP*, kas piedāvā daudzas pamatā esošas ieguldījumu iespējas, nevar sniegt tādā pašā formātā kā pamatinformācijas dokumentu par citu *PRIP*, jo katrai pamatā esošai ieguldījumu iespējai būs konkrēts risks, darbības rezultātu un izmaksu profils, un tas liedz visu nepieciešamo informāciju sniegt vienā kodolīgā, atsevišķā dokumentā. Pamatā esošās ieguldījumu iespējas var būt ieguldījumi *PRIP* produktos vai citādi līdzīgi ieguldījumi, vai pamatā esošo ieguldījumu standartizēti portfeļi. Šādas pamatā esošās ieguldījumu iespējas var būt saistītas ar dažādiem riskiem un izmaksām, un tām var būt dažāds ienesīgums. Tādēļ atkarībā no pamatā esošo ieguldījumu iespēju būtības un skaita *PRIP* izveidotājam, ja tas to uzskata par atbilstošu, būtu jāspēj sagatavot atsevišķu pamatinformācijas dokumentu par katru šādu iespēju. Šādiem pamatinformācijas dokumentiem būtu jāietver arī vispārīga informācija par *PRIP*.
- (18) Ja *PRIP* izveidotājs uzskata, ka atsevišķs pamatinformācijas dokuments par katru šādu iespēju nav individuāliem privātajiem ieguldītājiem piemērots risinājums, konkrētā informācija par pamatā esošām ieguldījumu iespējām un vispārīgā informācija par *PRIP* būtu jāsniedz šķirti. Lai izvairītos no pārpratumiem, vispārīgajā informācijā par *PRIP*, kas sniegta pamatinformācijas dokumentā, būtu jānorāda tie dažādie riski, darbības rezultāti un izmaksas, kurus var sagaidīt saistībā ar dažādajām piedāvātajām pamatā esošajām ieguldījumu iespējām. Turklāt ikvienai konkrētajai informācijai par pamatā esošajām ieguldījumu iespējām būtu jāatspoguļo tā *PRIP* iezīmes, kurā šīs pamatā esošās ieguldījumu iespējas tiek piedāvātas. Šo konkrēto informāciju var sniegt dažādos veidos, piemēram, kā vienu dokumentu, kurā izklāstīta nepieciešamā informācija par visām dažādajām pamatā esošajām ieguldījumu iespējām, vai arī par katru pamatā esošo ieguldījumu iespēju izmantojot atsevišķu dokumentu. Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1286/2014 PVKIU fondiem un ne-PVKIU fondiem, kuriem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/65/EK⁽²⁾ 78.–81. pants piemērojams attiecībā uz to ieguldītājiem paredzētā pamatinformācijas dokumenta formātu un saturu, pienākas pagaidu atbrīvojuma laikposms. Lai šiem fondiem nodrošinātu saskaņotu pārejas tiesisko regulējumu, būtu jānodrošina *PRIP* izveidotājiem iespēja turpināt izmantot šos ieguldītājiem paredzētos pamatinformācijas dokumentus attiecībā uz *PRIP*, ar kuriem šādu veidu fondi tiek piedāvāti kā vienīgās pamatā esošās ieguldījumu iespējas vai līdzās citām pamatā esošām ieguldījumu iespējām. Ja *PRIP* izveidotājs izvēlas izmantot ieguldītājiem paredzētos pamatinformācijas dokumentus tādu *PRIP* gadījumā, ar kuriem šādu veidu fondi tiek piedāvāti līdzās citām ieguldījumu iespējām, vispārīgajā pamatinformācijas dokumentā būtu jāatspoguļo tikai viens riska kategoriju diapazons *PRIP* risku skalas formātā. Riska kategoriju diapazonā attiecībā uz visām pamatā esošajām ieguldījumu iespējām, kas tiek piedāvātas attiecīgā *PRIP* ietvaros, būtu jāapvieno sintētiskais risks un ieguvumu rādītājs, kas paredzēts Komisijas Regulas (ES) Nr. 583/2010⁽³⁾ 8. pantā attiecībā uz PVKIU fondiem vai ne-PVKIU fondiem, un risku kopsavilkuma rādītājs, kas šajā regulā paredzēts attiecībā uz citām pamatā esošām ieguldījumu iespējām. Ja ar *PRIP* kā ieguldījumu iespējas tiek piedāvāti tikai PVKIU fondi vai ne-PVKIU fondi, būtu jānodrošina *PRIP* izveidotājiem iespēja izmantot Regulas (ES) Nr. 583/2010 10. pantā paredzēto noformējumu un metodiku. Neatkarīgi no izvēlētas formas šai konkrētajai informācijai vienmēr vajadzētu būt saskanīgai ar pamatinformācijas dokumentā ietverto informāciju.
- (19) *PRIP* izveidotāju sagatavotajiem pamatinformācijas dokumentiem ir jābūt precīziem, patiesiem, skaidriem un nemaldinošiem. Dokumentā ietvertajai informācijai vajadzētu būt tādai, lai individuāls privātais ieguldītājs uz to var atsaukties, pieņemot lēmumu par ieguldījumiem attiecībā uz *PRIP*, kas joprojām ir pieejami individuāliem privātajiem ieguldītājiem, pat tad, ja pēc pamatinformācijas dokumenta sākotnējās sagatavošanas ir pagājuši vairāki mēneši vai gadi. Tāpēc būtu jānosaka standarti, kas nodrošinātu, ka laikus un atbilstīgi tiek veikta pamatinformācijas dokumentu pārskatīšana un pārstrādāšana, lai šie dokumenti arī turpmāk būtu precīzi, patiesi un skaidri.
- (20) Dati, kas tiek izmantoti, lai sagatavotu pamatinformācijas dokumentā ietverto informāciju, piemēram, dati par izmaksām, riskiem un darbības rezultātu scenārijiem, laika gaitā var mainīties. Izmaiņas datus var izraisīt izmaiņas iekļaujamajā informācijā, piemēram, izmaiņas riska vai izmaksu rādītājos. Šā iemesla dēļ *PRIP* izveidotājiem būtu jāievieš regulāri procesi pamatinformācijas dokumentā ietvertās informācijas pārskatīšanai. Šādos procesos būtu jāiekļauj novērtējums par to, vai datu izmaiņas radītu nepieciešamību dokumentu pārstrādāt un publicēt no jauna. *PRIP* izveidotāju izmantotajai pieejai būtu jāatspoguļo tas, cik lielā mērā mainās pamatinformācijas dokumentā iekļaujamā informācija, bet attiecībā uz biržā tirgotiem atvasinātajiem instrumentiem,

(²) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (pārstrādāta versija) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.).

(³) Komisijas 2010. gada 1. jūlija Regula (ES) Nr. 583/2010, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/65/EK attiecībā uz ieguldītājiem paredzēto pamatinformāciju un nosacījumiem, kuri jāievēro, nodrošinot ieguldītājiem pamatinformāciju vai prospektu pastāvīgā informācijas nesējā, kas nav papīrs, vai tīmekļa vietnē (OV L 176, 10.7.2010., 1. lpp.).

piemēram, standartizētiem regulētā tirgū tirgotiem nākotnes līgumiem, pirkšanas iespējas līgumiem vai pārdošanas iespējas līgumiem, nebūtu nepieciešams pastāvīgi atjaunināt pamatinformācijas dokumentu, jo nepieciešamā informācija par šo instrumentu riskiem, ienesīgumu un izmaksām nebūtu pakļauta svārstībām. Regulāra pārskatīšana varētu nebūt pietiekama gadījumos, kad *PRIP* izveidotājs ārpus regulārās pārskatīšanas procesa uzzina vai tam vajadzētu būt uzzinājamam par izmaiņām, kas varētu nozīmīgi ietekmēt pamatinformācijas dokumentā ietvertu informāciju, piemēram, izmaiņas iepriekš publiskotā *PRIP* ieguldījumu politikā vai stratēģijā, kas būtu nozīmīgas individuāliem privātajiem ieguldītājiem, vai nozīmīgas izmaiņas izmaksu struktūrā vai riska profilā. Šā iemesla dēļ *PRIP* izveidotājiem būtu jāievieš arī procesi tādu situāciju identificēšanai, kurās pamatinformācijas dokumentā ietvertā informācija būtu jāpārskata un jāpārstrādā pēc *ad hoc* principa.

- (21) Ja pamatinformācijas dokumenta regulārā vai *ad hoc* pārskatīšanā tiek identificētas izmaiņas informācijā, kas iekļaujama dokumentā, vai tiek secināts, ka pamatinformācijas dokumentā ietvertā informācija vairs nav precīza, patiesa, skaidra un nemaldinoša, *PRIP* izveidotājam šis pamatinformācijas dokuments būtu jāpārstrādā, lai ņemtu vērā šādu izmainīto informāciju.
- (22) Ņemot vērā, ka izmaiņas varētu būt nozīmīgas individuāliem privātajiem ieguldītājiem un viņu turpmākam ieguldījumu aktīvu sadalījumam, individuāliem privātajiem ieguldītājiem būtu jāspēj viegli atrast jauno pamatinformācijas dokumentu, kas tāpēc būtu jāpublicē *PRIP* izveidotāja tīmekļvietnē, kur tam vajadzētu būt skaidri identificējamam. Ja iespējams, pamatinformācijas dokumenta pārstrādāšanas gadījumā *PRIP* izveidotājam būtu par to jāinformē individuālie privātie ieguldītāji, piemēram, izmantojot adresātu sarakstu vai automatizētus e-pasta ziņojumus.
- (23) Lai nodrošinātu, ka visā Savienībā tiek konsekventi apsvērti pamatinformācijas dokumentu iesniegšanas termiņi, būtu jāparedz, ka *PRIP* izveidotāji pamatinformācijas dokumentu iesniedz pienācīgu laiku pirms tam, kad minētajiem individuālajiem privātajiem ieguldītājiem kļūst saistošs līgums vai piedāvājums par attiecīgo *PRIP*.
- (24) Pamatinformācijas dokumentam vajadzētu būt pieejamam individuāliem privātajiem ieguldītājiem pietiekamu laiku pirms viņu lēmumiem par ieguldījumiem, lai viņi nozīmīgo informāciju par *PRIP* varētu izprast un ņemt vērā minēto lēmumu pieņemšanā. Tā kā lēmums par ieguldījumiem tiek pieņemts pirms obligātā nogaidīšanas laikposma sākuma, pamatinformācijas dokuments būtu jāizsniedz pirms šāda nogaidīšanas laikposma.
- (25) Lai gan individuāliem privātajiem ieguldītājiem jebkurā gadījumā pamatinformācijas dokuments būtu jāsaņem pienācīgu laiku pirms tam, kad viņiem kļūst saistošs līgums vai piedāvājums par attiecīgo *PRIP*, laika ilgums, ko varētu uzskatīt par pietiekamu, lai individuāls privātais ieguldītājs varētu izprast un ņemt vērā informāciju, var būt dažāds, ņemot vērā, ka dažādiem individuāliem privātajiem ieguldītājiem ir dažādas vajadzības, pieredze un zināšanas. Tādēļ personai, kas konsultē par *PRIP* vai tos pārdod, nosakot, kāds laiks individuāliem privātajiem ieguldītājiem būs nepieciešams, lai apsvērtu pamatinformācijas dokumenta saturu, šie faktori būtu jāņem vērā attiecībā uz konkrētiem individuāliem privātajiem ieguldītājiem.
- (26) Lai individuāls privātais ieguldītājs varētu pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu par ieguldījumiem, viņam var būt nepieciešams papildu laiks, lai apsvērtu pamatinformācijas dokumentu par sarežģītu *PRIP* vai par *PRIP*, kas šim ieguldītājam nav zināms. Atbilstoši tam šie faktori būtu jāņem vērā, apsverot, kas būtu uzskatāms par laikus veiktu pamatinformācijas dokumenta iesniegšanu.
- (27) Lai konstatētu, cik lielā mērā ir ievērots laikus veiktas darbības kritērijs, būtu jāņem vērā arī situācijas steidzamība, piemēram, gadījumi, kad individuālam privātajam ieguldītājam ir svarīga iespēja pirkt *PRIP* par konkrētu cenu un kad cena ir atkarīga no darījuma laika.
- (28) Konsekvences labad un lai nodrošinātu finanšu tirgu raitu darbību, ir nepieciešams noteikt, ka šās regulas normas un Regulā (ES) Nr. 1286/2014 ietvertās normas piemēro no vienas un tās pašas dienas.
- (29) Šī regula ir balstīta uz regulatīvo tehnisko standartu projektu, ko Komisijai iesniegusi Eiropas Banku iestāde (EBI), Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (turpmāk "Eiropas uzraudzības iestādes").
- (30) Eiropas uzraudzības iestādes ir veikušas atklātu sabiedrisko apspriešanu par regulatīvo tehnisko standartu projektu, uz kuru balstīta šī regula, izvērtējusi potenciālās saistītās izmaksas un ieguvumus un lūgusi atzinumu no Banku nozares ieinteresēto personu grupas, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES)

Nr. 1093/2010 ⁽⁴⁾ 37. pantu, Apdrošināšanas un pārapsrošināšanas nozares ieinteresēto personu grupas, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1094/2010 ⁽⁵⁾ 37. pantu, un Vērtspapīru un tirgu nozares ieinteresēto personu grupas, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1095/2010 ⁽⁶⁾ 37. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

PAMATINFORMĀCIJAS DOKUMENTA SATURS UN NOFORMĒJUMS

1. pants

Vispārīgas informācijas iedaļa

Pamatinformācijas dokumenta iedaļa, kas attiecas uz *PRIP* izveidotāja identitāti un tā kompetento iestādi, ietver visas šādas ziņas:

- a) *PRIP* izveidotāja attiecinātā *PRIP* nosaukums un attiecīgā gadījumā *PRIP* starptautiskais vērtspapīru identifikācijas numurs vai unikālais produkta identifikators;
- b) *PRIP* izveidotāja reģistrētais nosaukums (firma);
- c) *PRIP* izveidotāja tīmekļvietnes konkrētā adrese, kurā individuāliem privātajiem ieguldītājiem sniegta informācija par to, kā var sazināties ar *PRIP* izveidotāju, un attiecīgs tālruna numurs;
- d) tās kompetentās iestādes nosaukums, kura ir atbildīga par *PRIP* izveidotāja uzraudzību attiecībā uz pamatinformācijas dokumentu;
- e) pamatinformācijas dokumenta izveides datums vai, ja pamatinformācijas dokuments pēcāk ir pārstrādāts, tā pēdējās pārstrādāšanas datums.

Informācija pirmajā daļā minētajā iedaļā ietver arī Regulas (ES) Nr. 1286/2014 8. panta 3. punkta b) apakšpunktā minēto izpratnes brīdinājumu, ja vien *PRIP* atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

- a) tas ir apdrošināšanas ieguldījumu produkts, kas neatbilst prasībām, kuras noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/97 ⁽⁷⁾ 30. panta 3. punkta a) apakšpunktā;
- b) tas ir *PRIP*, kas neatbilst prasībām, kuras noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES ⁽⁸⁾ 25. panta 4. punkta a) apakšpunkta i)–vi) punktā.

2. pants

Iedaļa “Kas ir šis ieguldījumu produkts?”

1. Pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Kas ir šis ieguldījumu produkts?” iekļautajā informācijā par *PRIP* veidu norāda tā juridisko formu.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1094/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/79/EK (OV L 331, 15.12.2010., 48. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 20. janvāra Direktīva (ES) 2016/97 par apdrošināšanas izplatīšanu (OV L 26, 2.2.2016., 19. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maijs Direktīva 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

2. Pamatinformācijas dokumenta iedaļā "Kas ir šis ieguldījumu produkts?" iekļauto informāciju par *PRIP* mērķiem un šo mērķu sasniegšanas līdzekļiem apkopo īsā, skaidrā un viegli saprotamā veidā. Šajā informācijā norāda galvenos faktorus, no kuriem ir atkarīga atdeve, pamatā esošos ieguldījumu aktīvus vai atsaucis vērtības un to, kā aprēķina atdevi, kā arī attiecību starp *PRIP* atdevi un pamatā esošo ieguldījumu aktīvu vai atsaucis vērtību atdevi. Šī informācija atspoguļo saikni starp ieteicamo turējuma laikposmu un *PRIP* riska un ienesīguma profilu.

Ja pirmajā daļā minēto aktīvu vai atsaucis vērtību skaits ir tāds, ka konkrētas atsaucis uz tiem visiem nav iespējams sniegt vienā pamatinformācijas dokumentā, tad attiecībā uz pamatā esošajiem ieguldījumu aktīviem vai atsaucis vērtībām tajā norāda tikai tirgus segmentus vai instrumentu veidus.

3. Pamatinformācijas dokumenta iedaļā "Kas ir šis ieguldījumu produkts?" iekļautais apraksts par tāda veida individuāliem privātajiem ieguldītājiem, kuriem paredzēts piedāvāt šo *PRIP*, ietver informāciju par individuāliem privātajiem ieguldītājiem, kurus *PRIP* izveidotājs identificējis kā mērķtirgu, it īpaši informāciju, kas atkarīga no tāda veida klientu vajadzībām, īpašībām un mērķiem, kuriem šie *PRIP* ir atbilstoši. Lai to noteiktu, ņem vērā individuālu privāto ieguldītāju spēju uzņemties zaudējumus no ieguldījuma un viņiem vēlamajiem ieguldījumu termiņiem, viņu teorētiskajām zināšanām par *PRIP* (un pieredzi saistībā ar tiem), finanšu tirgiem, kā arī potenciālo galaklientu vajadzībām, īpašībām un mērķiem.

4. Pamatinformācijas dokumenta iedaļā "Kas ir šis ieguldījumu produkts?" iekļautās ziņas par apdrošināšanas atlīdzību vispārīga kopsavilkuma veidā ietver informāciju par apdrošināšanas līguma galvenajām iezīmēm, katras iekļautās apdrošināšanas atlīdzības definīciju ar paskaidrojošu norādi, ka šo atlīdzību vērtība ir atspoguļota iedaļā "Kādi ir riski, un ko es varētu iegūt?" un informāciju, kas atspoguļo individuālo privāto ieguldītāju, kuri pārstāv mērķtirgu, raksturīgās biometriskās īpašības, norādot prēmiju kopsummā, biometriskā riska prēmiju, kas ietilpst minētajā prēmiju kopsummā, un vai nu biometriskā riska prēmijas ietekmi uz ieguldījuma atdevi ieteicamā turējuma laikposma beigās vai biometriskā riska prēmijas izmaksu daļas ietekmi, kas ņemta vērā Tabulā "Izmaksas laika gaitā" iekļautajās regulārajās izmaksās, kuras aprēķinātas saskaņā ar VII pielikumu. Ja prēmija tiek maksāta vienā summā, norāda arī ieguldīto naudas summā. Ja prēmija tiek maksāta regulāri, informācijā iekļauj regulāro maksājumu skaitu, aplēsi par vidējo biometriskā riska prēmiju (procentuālā izteiksmē no ikgadējās prēmijas) un aplēsi par vidējo ieguldīto naudas summā.

Šā punkta pirmajā daļā minētās ziņas ietver arī skaidrojumu par to, kā apdrošināšanas prēmijas maksājumi, kas līdzvērtīgi apdrošināšanas atlīdzību vērtības aplēsei, ietekmē individuālā privātā ieguldītāja veikto ieguldījumu atdevi.

5. Pamatinformācijas dokumenta iedaļā "Kas ir šis ieguldījumu produkts?" ietvertajā informācijā par *PRIP* darbības termiņu iekļauj visas šādas ziņas:

- a) *PRIP* darbības termiņš vai norāde par to, ka termiņš nav noteikts;
- b) norāde par to, vai *PRIP* izveidotājs ir tiesīgs vienpusēji izbeigt *PRIP* darbību;
- c) to apstākļu apraksts, kādos *PRIP* darbību var automātiski izbeigt, un šādas izbeigšanas datumi, ja tie ir zināmi.

3. pants

Iedaļa "Kādi ir riski, un ko es varētu iegūt?"

1. Pamatinformācijas dokumenta iedaļā "Kādi ir riski, un ko es varētu iegūt?" *PRIP* izveidotāji izmanto II pielikumā izklāstīto riska atspoguļošanas metodiku, iekļauj III pielikumā izklāstītos risku kopsavilkuma rādītāja atspoguļošanas tehniskos aspektus un ievēro IV un V pielikumā izklāstītās tehniskās vadlīnijas, formātus un darbības rezultātu scenāriju atspoguļošanas metodiku.

2. Pamatinformācijas dokumenta iedaļā "Kādi ir riski, un ko es varētu iegūt?" *PRIP* izveidotāji iekļauj šādas ziņas:

- a) *PRIP* riska pakāpe riska kategorijas formā, izmantojot risku kopsavilkuma rādītāju (ar skaitlisku skalu no 1 līdz 7);

- b) tieši formulēta norāde par nelikvīdu *PRIIP* vai *PRIIP* ar būtiski nozīmīgu likviditātes risku, kas definēts II pielikuma 4. daļā, attiecīga brīdinājuma veidā risku kopsavilkuma rādītāja atspoguļojumā;
- c) apraksts zem risku kopsavilkuma rādītāja, kurā paskaidrots, ka, ja *PRIIP* ir denominēts naudas vienībā, kas nav tās dalībvalsts oficiālā naudas vienība, kurā *PRIIP* tiek piedāvāts tirgū, atdeve, kas izteikta oficiālajā tās dalībvalsts naudas vienībā, kurā *PRIIP* tiek piedāvāts tirgū, var mainīties atkarībā no valūtas kursa svārstībām;
- d) īss apraksts par *PRIIP* riska un ienesīguma profilu un brīdinājums par to, ka ar *PRIIP* saistītais risks var būt ievērojami lielāks par risku, kas atspoguļots risku kopsavilkuma rādītājā, ja *PRIIP* netiek turēts līdz termiņa beigām vai attiecīgā gadījumā visu ieteicamo turējuma laika posmu;
- e) attiecībā uz *PRIIP* ar līgumiski saskaņotu sodu par pirmstermiņa atkāpšanos vai ar ilgiem ieguldījumu izbeigšanas (vai samazināšanas) iepriekšējas paziņošanas termiņiem – norāde par attiecīgajiem piemērojamiem nosacījumiem, kas iekļauti iedaļā “Cik ilgi man to vajadzētu turēt, un vai es varu naudu izņemt agrāk?”;
- f) norāde par iespējamo zaudējumu maksimālo apmēru un informācija par to, ka ieguldījums var tikt zaudēts, ja tas netiek aizsargāts vai ja *PRIIP* izveidotājs nespēj veikt naudas izmaksu, vai par to, ka papildus sākotnējam ieguldījumam var būt nepieciešamas jaunas ieguldījumu iemaksas un ka zaudējumu kopsumma var ievērojami pārsniegt sākotnējo ieguldījumu kopsummā.
3. *PRIIP* izveidotāji iekļauj četrus atbilstošus darbības rezultātu scenārijus, kas izklāstīti V pielikumā, pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Kādi ir riski, un ko es varētu iegūt?”. Šie četri darbības rezultātu scenāriji ir: spriedzes scenārijs, nelabvēlīgais scenārijs, mērenais scenārijs un labvēlīgais scenārijs.
4. Attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktiem pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Kādi ir riski, un ko es varētu iegūt?” iekļauj papildu darbības rezultātu scenāriju, kurā atspoguļota apdrošināšanas atlīdzība, ko labuma guvējs saņem, kad iestājas segumā iekļauts apdrošināšanas gadījums.
5. Attiecībā uz *PRIIP*, kas ir regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi, pirkšanas iespējas līgumi vai pārdošanas iespējas līgumi, kas tiek tirgoti regulētā tirgū vai trešās valsts tirgū, kurš saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 600/2014 ⁽⁹⁾ 28. pantu uzskatāms par līdzvērtīgu regulētam tirgum, pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Kādi ir riski, un ko es varētu iegūt?” darbības rezultātu scenārijus iekļauj izmaksu struktūrdiagrammas veidā, kas minēta V pielikumā.

4. pants

Iedaļa “Kas notiek, ja [*PRIIP* izveidotājs] nespēj veikt izmaksas”

PRIIP izveidotāji pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Kas notiek, ja [*PRIIP* izveidotājs] nespēj veikt izmaksas” iekļauj šādas ziņas:

- a) norāde par to, vai individuālam privātajam ieguldītājam *PRIIP* izveidotāja saistību neizpildes dēļ vai kādas citas sabiedrības saistību neizpildes dēļ var rasties finansiāli zaudējumi, un šīs sabiedrības identitāte;
- b) precizējums par to, vai a) apakšpunktā minētos zaudējumus sedz ieguldītāju kompensēšanas vai garantiju sistēma un vai uz šādu segumu attiecas ierobežojumi vai nosacījumi.

5. pants

Iedaļa “Kādas ir izmaksas?”

1. *PRIIP* izveidotāji pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Kādas ir izmaksas?” izmanto:
- a) izmaksu aprēķināšanas metodiku, kas izklāstīta VI pielikumā;
- b) tabulas “Izmaksas laika gaitā” un “Izmaksu sastāvs” pie informācijas par izmaksām, kas izklāstīta VII pielikumā, saskaņā ar attiecīgajām tajā ietvertajām tehniskajām vadlīnijām.

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Regula (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

2. Pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Kādas ir izmaksas?” ietvertajā tabulā “Izmaksas laika gaitā” PRIIP izveidotājs konkrētīzē PRIIP apkopoto izmaksu kopsummas izmaksu kopsavilkuma rādītāju (vienu skaitli) naudas un procentuālā izteiksmē attiecībā uz dažādajiem, VI pielikumā minētajiem laikposmiem.

3. Pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Kādas ir izmaksas?” ietvertajā tabulā “Izmaksu sastāvs” PRIIP izveidotāji norāda šādas ziņas:

- a) vienreizējas izmaksas, piemēram, ar darījuma noslēgšanu saistītas izmaksas un ar atkāpšanos no darījuma saistītas izmaksas, kas atspoguļotas procentuālā izteiksmē;
- b) atkārtotas izmaksas, piemēram, portfeļa darījumu ikgadējās izmaksas un citas atkārtotas izmaksas attiecīgajā gadā procentuālā izteiksmē;
- c) nejaušas izmaksas, piemēram, no darbības rezultātiem atkarīgas maksas vai peļņas procentuālā daļa (atspoguļotas procentuālā izteiksmē).

4. PRIIP izveidotāji pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Kādas ir izmaksas?” iekļauj aprakstu par katru no dažādo izmaksu veidiem, kas ietverti tabulā “Izmaksu sastāvs”, konkrētīzējot, kur un kā šādas izmaksas var atšķirties no faktiskajām izmaksām, kas var rasties individuālam privātajam ieguldītājam vai kas var būt atkarīgas no individuāla privātā ieguldītāja izvēles par konkrētas iespējas izmantošanu vai neizmantošanu.

6. pants

Iedaļa “Cik ilgi man to vajadzētu turēt, un vai es varu naudu izņemt agrāk?”

PRIIP izveidotāji pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Cik ilgi man to vajadzētu turēt, un vai es varu naudu izņemt agrāk?” iekļauj šādas ziņas:

- a) īss apraksts par iemesliem, kāpēc būtu jāizvēlas ieteiktais (vai minimālais nepieciešamais) turējuma laikposms;
- b) apraksts par ieguldījumu izbeigšanas (vai samazināšanas) procedūras iezīmēm, iekļaujot norādi par naudas pirmstermiņa izņemšanas ietekmi uz PRIIP risku vai darbības rezultātu profilu vai kapitāla atgūšanas garantiju piemērojamību, ja ir iespējama ieguldījumu izbeigšana (vai samazināšana);
- c) informācija par maksām un līgumsodiem, kas maksājami par ieguldījuma izbeigšanu (vai samazināšanu) pirms termiņa vai cita konkrētīzēta datuma, kas atšķiras no ieteicamā turējuma laikposma, tai skaitā savstarpēja norāde uz informāciju par izmaksām, kas iekļaujama pamatinformācijas dokumentā saskaņā ar 5. pantu, un precīzējums par šādu maksu un līgumsodu ietekmi attiecībā uz dažādiem turējuma laikposmiem.

7. pants

Iedaļa “Kā iesniegt sūdzību?”

PRIIP izveidotāji pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Kā iesniegt sūdzību?” kopsavilkuma formā sniedz šādu informāciju:

- a) pasākumi, kas veicami, lai iesniegtu sūdzību par produktu vai par to, kā rīkojies PRIIP izveidotājs vai persona, kas konsultē par šo produktu vai to pārdod;
- b) saite uz attiecīgo tīmekļvietni, kas paredzēta šādām sūdzībām;
- c) aktuāla pasta adrese un e-pasta adrese, uz kuru var nosūtīt šādas sūdzības.

8. pants

Iedaļa “Cita svarīga informācija”

1. PRIIP izveidotāji pamatinformācijas dokumenta iedaļā “Cita svarīga informācija” norāda papildu informācijas dokumentus, kas var tikt izsniegti, un to, vai šādi papildu informācijas dokumenti ir darīti pieejami, pamatojoties uz tiesību aktā noteiktām prasībām vai tikai pēc individuāla privātā ieguldītāja lūguma.

2. Informāciju, kas ietverta pamatinformācijas dokumenta iedaļā "Cita svarīga informācija", var sniegt kopsavilkuma veidā, ar saiti uz vietni, kur pieejamas papildu ziņas, kas nav 1. punktā minētie dokumenti.

9. pants

Veidne

PRIP izveidotājs pamatinformācijas dokumentu noformē, izmantojot I pielikumā iekļauto veidni. Veidni aizpilda saskaņā ar prasībām, kas izklāstītas šajā deleģētajā regulā un Regulā (ES) Nr. 1286/2014.

II NODAĻA

SPECIĀLI NOTEIKUMI PAR PAMATINFORMĀCIJAS DOKUMENTU

10. pants

PRIP ar vairāku ieguldījumu iespēju piedāvājumu

Ja *PRIP* piedāvā virkni pamatā esošo ieguldījumu iespēju un ja informācija par šādām pamatā esošām ieguldījumu iespējām nevar tikt sniegta vienā kodolīgā, atsevišķā pamatinformācijas dokumentā, *PRIP* izveidotāji sagatavo vienu no šādiem dokumentiem:

- a) pamatinformācijas dokuments par katru pamatā esošo ieguldījumu iespēju *PRIP* ietvaros, tai skaitā informācija par šādu *PRIP*, kura sniegta saskaņā ar I nodaļu;
- b) vispārīgs pamatinformācijas dokuments, kurā *PRIP* aprakstīts saskaņā ar I nodaļu, ja vien 11.–14. pantā nav noteikts citādi.

11. pants

Vispārīgā pamatinformācijas dokumenta iedaļa "Kas ir šis ieguldījumu produkts?"

Iedaļā "Kas ir šis ieguldījumu produkts?" *PRIP* izveidotāji, atkāpjoties no 2. panta 2. un 3. punkta prasībām, norāda šādas ziņas:

- a) apraksts par pamatā esošo ieguldījumu iespēju veidiem, tai skaitā par tirgus segmentiem vai instrumentu veidiem, kā arī par galvenajiem faktoriem, no kuriem ir atkarīga atdeve;
- b) norāde par to, ka ieguldītāju, kuriem paredzēts piedāvāt šo *PRIP*, veidi ir dažādi – atkarībā no pamatā esošajām ieguldījumu iespējām;
- c) norāde par to, kur atrodama konkrētā informācija par katru pamatā esošo ieguldījumu iespēju.

12. pants

Vispārīgā pamatinformācijas dokumenta iedaļa "Kādi ir riski, un ko es varētu iegūt?"

1. Iedaļā "Kādi ir riski, un ko es varētu iegūt?" *PRIP* izveidotāji, atkāpjoties no 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta un 3. punkta prasībām, norāda šādas ziņas:

- a) visu *PRIP* ietvaros piedāvāto pamatā esošo ieguldījumu iespēju riska kategoriju diapazons, izmantojot risku kopsavilkuma rādītāju ar skaitlisku skalu no 1 līdz 7, kas minēts III pielikumā;
- b) norāde par to, ka ar ieguldījumu saistītais risks un tā atdeve var būt dažādi atkarībā no pamatā esošajām ieguldījumu iespējām;

- c) īss apraksts par to, kā *PRIIP* darbības rezultāti kopumā ir atkarīgi no pamatā esošajām ieguldījumu iespējām;
- d) norāde par to, kur atrodama konkrētā informācija par katru pamatā esošo ieguldījumu iespēju.

2. Ja *PRIIP* izveidotājs pamatinformācijas dokumentu izmanto saskaņā ar 14. panta 2. punktu, lai konkretizētu 1. punkta a) apakšpunktā minētās riska kategorijas, tas izmanto Regulas (ES) Nr. 583/2010 8. pantā paredzēto sintētisko riska un ieguvumu rādītāju attiecībā uz PVKIU vai ne-PVKIU fondiem kā pamatā esošajām ieguldījumu iespējām.

13. pants

Vispārīgā pamatinformācijas dokumenta iedaļa "Kādas ir izmaksas?"

1. Iedaļā "Kādas ir izmaksas?" *PRIIP* izveidotāji, atkāpjoties no 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta prasībām, norāda šādas ziņas:

- a) ar *PRIIP* saistīto izmaksu diapazons VII pielikumā ietvertajās tabulās "Izmaksas laika gaitā" un "Izmaksu sastāvs";
- b) norāde par to, ka izmaksas individuāliem privātajiem ieguldītājiem var būt dažādas atkarībā no pamatā esošajām ieguldījumu iespējām;
- c) norāde par to, kur atrodama konkrētā informācija par katru pamatā esošo ieguldījumu iespēju.

2. Neatkarīgi no 5. panta 1. punkta b) apakšpunkta prasībām un atkāpjoties no VI pielikuma 12.–20. punkta, ja *PRIIP* izveidotājs izmanto ieguldītājiem paredzēto pamatinformācijas dokumentu, kā paredzēts 14. panta 2. punktā, tas VI pielikuma 21. punktā izklāstīto metodiku var piemērot attiecībā uz esošajiem PVKIU vai ne-PVKIU fondiem.

3. Ja *PRIIP* izveidotājs izmanto ieguldītājiem paredzēto pamatinformācijas dokumentu, kā paredzēts 14. panta 2. punktā, attiecībā uz PVKIU vai ne-PVKIU fondiem kā vienīgo pamatā esošo ieguldījumu iespēju, tas, atkāpjoties no 5. panta prasībām, var norādīt ieturēto maksu diapazonu attiecībā uz *PRIIP* saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 583/2010 10. pantu.

14. pants

Konkrēta informācija par katru pamatā esošo ieguldījumu iespēju

1. Attiecībā uz konkrēto informāciju, kas minēta 11., 12. un 13. pantā, *PRIIP* izveidotāji par katru pamatā esošo ieguldījumu iespēju norāda visas šādas ziņas:

- a) attiecīgā gadījumā izpratnes brīdinājums;
- b) ieguldījumu mērķi, to sasniegšanas līdzekļi un plānotais mērķtirgus saskaņā ar 2. panta 2. un 3. punktu;
- c) risku kopsavilkuma rādītājs, apraksts un darbības rezultātu scenāriji saskaņā ar 3. pantu;
- d) izmaksu atspoguļojums saskaņā ar 5. pantu.

2. Atkāpjoties no 1. punkta prasībām, *PRIIP* izveidotāji var izmantot ieguldītājiem paredzēto pamatinformācijas dokumentu, kas sagatavots saskaņā ar Direktīvas 2009/65/EK 78.–81. pantu, lai sniegtu konkrētu informāciju šīs deleģētās regulas 11.–13. panta vajadzībām, ja vismaz viena no 1. punktā minētajām pamatā esošajām ieguldījumu iespējām ir PVKIU vai ne-PVKIU fonds, kā minēts Regulas (ES) Nr. 1286/2014 32. pantā.

III NODAĻA

PAMATINFORMĀCIJAS DOKUMENTA PĀRSKATĪŠANA UN PĀRSTRĀDĀŠANA

15. pants

Pārskatīšana

1. *PRIIP* izveidotāji pamatinformācijas dokumentā ietverto informāciju pārskata ikreiz, kad notiek izmaiņas, kas nozīmīgi ietekmē vai, visticamāk, varētu nozīmīgi ietekmēt pamatinformācijas dokumentā ietverto informāciju, un vismaz reizi divpadsmit mēnešos pēc pamatinformācijas dokumenta sākotnējās publikācijas dienas.

2. Pārskatīšanā, kas minēta 1. punktā, pārbauda, vai pamatinformācijas dokumentā ietvertā informācija joprojām ir precīza, patiesa, skaidra un nemaldinoša. Konkrētāk, tajā pārbauda:
- vai pamatinformācijas dokumentā ietvertā informācija atbilst vispārīgajām formas un satura prasībām, kas noteiktas Regulā (ES) Nr. 1286/2014, vai konkrētajām formas un satura prasībām, kas noteiktas šajā deleģētajā regulā;
 - vai *PRIIP* tirgus riska mērs vai kredītriska mērs ir mainījies, ja šādu izmaiņu apvienotās ietekmes dēļ ir nepieciešams *PRIIP* pārcelt uz risku kopsavilkuma rādītāja kategoriju, kas atšķiras no kategorijas, kas uz to attiecināta pārskatāmajā pamatinformācijas dokumentā;
 - vai vidējā atdeve attiecībā uz *PRIIP* mēreno darbības rezultātu scenāriju, kas izteikta kā uz visu gadu attiecināta atdeve procentuālā izteiksmē, ir mainījies par vairāk nekā pieciem procentpunktiem.
3. Šā panta 1. punkta vajadzībām *PRIIP* izveidotāji visā *PRIIP* darbības laikā, kamēr *PRIIP* ir pieejams individuāliem privātajiem ieguldītājiem, izveido un uztur atbilstošus procesus, lai bez liekas kavēšanās varētu identificēt visus apstākļus, kas varētu izraisīt izmaiņas, kuras ietekmē vai, visticamāk, varētu ietekmēt pamatinformācijas dokumentā ietvertās informācijas precizitāti, patiesumu vai skaidrumu.

16. pants

Pārstrādāšana

- PRIIP* izveidotājs bez liekas kavēšanās pārstrādā pamatinformācijas dokumentu, ja saskaņā ar 15. pantu veiktā pārskatīšanā ir secināts, ka pamatinformācijas dokumentā ir nepieciešams veikt izmaiņas.
- PRIIP* izveidotājs nodrošina, ka visas pamatinformācijas dokumenta iedaļas, kuras ietekmē šādas izmaiņas, tiek atjauninātas.
- PRIIP* izveidotājs pārstrādāto pamatinformācijas dokumentu publicē savā tīmekļvietnē.

IV NODAĻA

PAMATINFORMĀCIJAS DOKUMENTA IESNIEGŠANA

17. pants

Nosacījumi par laikus veiktu rīcību

- Persona, kas konsultē par *PRIIP* vai to pārdod, pamatinformācijas dokumentu iesniedz pietiekami agri, lai individuāliem privātajiem ieguldītājiem atvēlētu pietiekami daudz laika šā dokumenta izskatīšanai pirms tam, kad viņiem kļūst saistošs līgums vai piedāvājums par minēto *PRIIP* – neatkarīgi no tā, vai individuālais privātais ieguldītājs var izmantot nogaidīšanas laikposmu.
- Šā panta 1. punkta vajadzībām persona, kas konsultē par *PRIIP* vai to pārdod, laiku, kas individuālam privātajam ieguldītājam nepieciešams pamatinformācijas dokumenta apsvēršanai, novērtē, ņemot vērā šādus aspektus:
 - attiecīgā individuālā privātā ieguldītāja zināšanas un pieredze ar šo *PRIIP* vai ar līdzīgiem *PRIIP*, vai ar riskiem, kas līdzīgi ar *PRIIP* saistītajiem riskiem;
 - PRIIP* sarežģītība;
 - ja konsultēšana vai pārdošana notiek pēc individuālā privātā ieguldītāja ierosmes – individuālā privātā ieguldītāja tieši pausta norāde par ierosinātā līguma vai piedāvājuma noslēgšanas steidzamību.

18. pants

Nobeiguma noteikumi

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2018. gada 1. janvāra.

Regulas 14. panta 2. punktu piemēro līdz 2019. gada 31. decembrim.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2017. gada 8. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNCKER

I PIELIKUMS

PAMATINFORMĀCIJAS DOKUMENTA VEIDNE

PRIIP izveidotāji ievēro iedaļu secību un virsrakstus, kas izklāstīti veidnē, kurā tomēr nav noteikti parametri attiecībā uz atsevišķu iedaļu garumu un lapu pārtraukumu izvietojumu un kura nepārsniedz trīs A4 formāta lapas (izdrukātā veidā).

Pamatinformācijas dokuments	
Nolūks	Šajā dokumentā ir sniegta pamatinformācija par šo ieguldījumu produktu. Tie nav tirgvedības materiāli. Šīs informācijas sniegšana ir paredzēta likumā; ar to tiek palīdzēts saprast šā produkta būtību, riskus, izmaksas, potenciālos ieguvumus un zaudējumus un to salīdzināt ar citiem produktiem.
Produkts	[Produkta nosaukums] [PRIIP izveidotāja nosaukums] [attiecīgā gadījumā ISIN vai UPI][PRIIP izveidotājam paredzēta tīmekļvietne] Papildu informācija iegūstama pa [telefona numurs] [PRIIP izveidotāja kompetentā iestāde attiecībā uz pamatinformācijas dokumentu] [pamatinformācijas dokumenta sagatavošanas datums]
	[Brīdinājums (attiecīgā gadījumā) Jūs gatavojaties pirkt produktu, kas nav vienkāršs; Jums varētu būt grūti izprast tā būtību]
Kas ir šis ieguldījumu produkts?	
Veids	
Mērķi	
Plānotie individuālie privātie ieguldītāji	
[Ieguvumi no apdrošināšanas un ar to saistītās izmaksas]	
Kādi ir riski, un ko es varētu iegūt?	
Risku rādītājs	Riska un ienesīguma profila apraksts Risku kopsavilkuma rādītājs (SRI) SRI veidne un apraksts, kas izklāstīti III pielikumā, tai skaitā informācija par lielāko iespējamo zaudējumu apmēru: vai iespējams zaudēt visu ieguldīto kapitālu? Vai ieguldītājam tiek radīts risks uzņemties papildu finansiālas saistības vai pienākumus? Vai kapitāls ir aizsargāts pret tirgus risku?
Darbības rezultātu scenāriji	Darbības rezultātu scenāriju veidnes un apraksti, kas izklāstīti V pielikumā, tai skaitā attiecīgā gadījumā informācija par peļņas (atdeves) nosacījumiem attiecībā uz individuāliem privātajiem ieguldītājiem vai iekļautām darbības rezultātu maksimālajām robežvērtībām, un norāde par to, ka faktiski izmaksājāmās naudas apmēru var ietekmēt nodokļu jomā pieņemtie

Kas notiek, ja [PRIIP izveidotājs] nespēj veikt izmaksas?

Informācija par to, vai pastāv garantiju shēma, galvineka vai ieguldītāju kompensācijas sistēmas operatora nosaukums, kā arī par riskiem, kas iekļauti (vai nav iekļauti) segumā.

Kādas ir izmaksas?

**Izmaksas
laika gaitā** Veidne un apraksti, kā izklāstīts VII pielikumā

**Izmaksu
sastāvs** Veidne un apraksti, kā izklāstīts VII pielikumā
Apraksti par iekļaujamo informāciju attiecībā uz citām izplatīšanas izmaksām

Cik ilgi man to vajadzētu turēt, un vai es varu naudu izņemt agrāk?

Ieteicamais [nepieciešamais minimālais] turējuma laikposms: [x]

Informācija par to, vai ir iespējams izbeigt (vai samazināt) ieguldījumu pirms termiņa beigām, attiecīgie nosacījumi un piemērojams maksas un sodi (ja ir). Informācija par sekām, kādas iestājas, ja nauda tiek izņemta pirms termiņa beigām vai pirms ieteicamā turējuma laikposma beigām

Kā iesniegt sūdzību?**Cita svarīga informācija**

II PIELIKUMS

RISKA ATSPUGUĻOŠANAS METODIKA

1. DAĻA

Tirgus riska novērtējums

Tirgus riska mēra (TRM) konstatēšana

1. Tirgus risks tiek mērīts ar svārstīgumu, kas attiecināts uz gadu un kas atbilst riskam pakļautajai vērtībai (VaR) ar 97,5 % ticamības līmeni ieteicamajā turējuma laikposmā, ja vien nav norādīts citādi. VaR ir procentuāla daļa no ieguldītās summas, kas atdota atpakaļ individuālam privātajam ieguldītājam.
2. PRIIP attiecina uz attiecīgo TRM kategoriju saskaņā ar šādu tabulu:

TRM kategorija	VaR ekvivalents svārstīgums (VES)
1	< 0,5 %
2	0,5–5,0 %
3	5,0–12 %
4	12–20 %
5	20–30 %
6	30–80 %
7	> 80 %

PRIIP kategoriju specifikācija tirgus riska novērtēšanas vajadzībām

3. Tirgus riska konstatēšanas vajadzībām PRIIP ir iedalīti četrās kategorijās.
4. 1. kategorija aptver:
 - a) PRIIP, kuros ieguldītāju zaudējumi varētu pārsniegt viņu ieguldīto summu;
 - b) PRIIP, kas ietilpst vienā no kategorijām, kuras minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES⁽¹⁾ I pielikuma C iedaļas 4.–10. punktā;
 - c) PRIIP vai PRIIP pamatā esošie ieguldījumi, kuriem cena tiek noteikta retāk nekā reizi mēnesī vai kuriem nav atbilstoša etalona vai aizstājēja, vai kura atbilstošajam etalonam vai aizstājējam cena tiek noteikta retāk nekā reizi mēnesī.
5. 2. kategorija aptver PRIIP, kuros tieši vai uz sintētiskas bāzes tiek piedāvāti riska darījumi bez parādsaistību īpatsvara palielināšanas, kas piesaistīti pamatā esošo ieguldījumu cenām, vai riska darījumi ar pamatā esošajiem ieguldījumiem ar parādsaistību īpatsvara palielināšanu, kuros tiek maksāts konstants šo pamatā esošo ieguldījumu cenu reizinājums, ja attiecībā uz PRIIP ir pieejamas dienas cenu vēsture par vismaz 2 gadiem, nedēļas cenu vēsture par 4 gadiem vai mēneša cenas par 5 gadiem, vai esoši atbilstoši etaloni vai aizstājēji, ja vien šādi etaloni vai aizstājēji atbilst tiem pašiem kritērijiem attiecībā uz cenu vēstures datu ilgumu un biežumu.
6. 3. kategorija aptver PRIIP, kuru vērtības atspoguļo pamatā esošo ieguldījumu cenas, tomēr ne kā konstants šo pamatā esošo ieguldījumu cenu reizinājums, ja ir pieejamas pamatā esošo aktīvu dienas cenas par vismaz 2 gadiem, nedēļas cenas par 4 gadiem vai mēneša cenas par 5 gadiem, vai esoši atbilstoši etaloni vai aizstājēji, ja vien šādi etaloni vai aizstājēji atbilst tiem pašiem kritērijiem attiecībā uz cenu vēstures datu ilgumu un biežumu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

7. 4. kategorija aptver PRIIP, kuru vērtības daļēji ir atkarīgas no tirgū nenovērotiem faktoriem, tostarp apdrošināšanas PRIIP, kuros daļa PRIIP izveidotāja peļņas tiek sadalīta individuāliem privātajiem ieguldītājiem.

Atbilstošu etalonu vai aizstājēju izmantošana norādēs par PRIIP kategorijām

Ja PRIIP izveidotājs izmanto etalonus vai aizstājējus, šādi etaloni vai aizstājēji reprezentatīvi raksturo aktīvus vai riska darījumus, kas nosaka PRIIP darbības rezultātus. PRIIP izveidotājs dokumentē šādu etalonu vai aizstājēju izmantošanu.

TRM kategorijas noteikšana attiecībā uz 1. kategorijas PRIIP

8. 1. kategorijas PRIIP attiecina uz TRM 7. kategoriju, izņēmums ir šā pielikuma 4. punkta c) apakšpunktā minētie PRIIP, kurus attiecina uz TRM 6. kategoriju.

TRM kategorijas noteikšana attiecībā uz 2. kategorijas PRIIP

9. VaR aprēķina no PRIIP vai tā etalona vai aizstājēja cenas novērotā atdeves sadalījuma momentiem pēdējos 5 gados. Minimālais novērojumu biežums ir vienreiz mēnesī. Ja cenas ir pieejamas reizi dienā, biežums ir vienreiz dienā. Ja cenas ir pieejamas reizi nedēļā, biežums ir vienreiz nedēļā. Ja cenas ir pieejamas reizi divos mēnešos, biežums ir vienreiz divos mēnešos.
10. Ja dienas cenu dati par 5 gadu laikposmu nav pieejami, var izmantot īsāku laikposmu. Ikdienu novērojumus par PRIIP vai tā etalona vai aizstājēja cenu ir novērotie atdeves dati par vismaz 2 gadiem. Iknedēļas novērojumus par PRIIP cenu ir novērotie dati par vismaz 4 gadiem. Ikmēneša novērojumus par PRIIP cenu ir novērotie dati par vismaz 5 gadiem.
11. Atdevi par katru laikposmu definē kā cenas tirgus tirdzniecības sesijas slēgšanas brīdī pašreizējā laikposma beigās un cenas tirgus tirdzniecības sesijas slēgšanas brīdī iepriekšējā laikposma beigās attiecības naturālo logaritmu.
12. VaR mēru atdeves telpā aprēķina pēc Korniša–Fišera sadalījuma metodes:

$$\text{VaR}_{\text{ATDEVES TELPA}} = \sigma \sqrt{N} * (-1,96 + 0,474 * \mu_1 / \sqrt{N} - 0,0687 * \mu_2 / N + 0,146 * \mu_1^2 / N) - 0,5 \sigma^2 N$$

kur N ir tirdzniecības laikposmu skaits ieteicamajā turējuma laikposmā, bet σ , μ_1 , μ_2 ir attiecīgi svārstīgums, asimetrijas koeficients un ekscesa koeficients, kas mērīti no atdeves sadalījuma. Svārstīgumu, asimetrijas koeficientu un ekscesa koeficientu aprēķina no mērītajiem atdeves sadalījuma momentiem šādi:

- nultais moments M_0 ir novērojumu skaits laikposmā, kā noteikts šā pielikuma 10. punktā
- pirmais moments M_1 ir aritmētiskais vidējais no visām paraugkopā novērotajām atdeves vērtībām
- otrais M_2 , trešais M_3 un ceturtais M_4 moments ir definēti standartveidā:

$$M_2 = \sum_i (r_i - M_1)^2 / M_0,$$

$$M_3 = \sum_i (r_i - M_1)^3 / M_0,$$

$$M_4 = \sum_i (r_i - M_1)^4 / M_0,$$

kur r_i ir atdevē, kas mērīta atdeves vēsturisko datu i . laikposmā.

- svārstīgums σ ir vienāds ar $\sqrt{M_2}$.
- asimetrijas koeficients μ_1 ir vienāds ar M_3 / σ ⁽²⁾.
- ekscesa koeficients μ_2 ir vienāds ar M_4 / σ ⁽³⁾ – 3.

⁽²⁾ Komisijas 2016. gada 11. oktobra Īstenošanas regula (ES) 2016/1800, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus attiecībā uz ārējo kredītvērtēšanas institūciju veiktu kredītvērtējumu pielīdzinājumu kredītkvalitātes pakāpju objektīvai skalai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/138/EK (OV L 275, 12.10.2016., 19. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija Direktīvu 2011/61/ES par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

13. VEV aprēķina šādi:

$$VEV = \left\{ \sqrt{(3,842 - 2 * VaR_{ATDEVES TELPA}) - 1,96} \right\} / \sqrt{T}$$

kur T ir ieteicamā turējuma laikposma ilgums gados.

14. PRIIP, kas tiek pārvaldīti saskaņā ar ieguldījumu politiku vai stratēģiju, kas vērsta uz noteiktiem ioneisīguma mērķiem, elastīgi ieguldot dažādu kategoriju finanšu aktīvos (piem., gan akciju, gan parāda vērtspapīru tirgos), to, kādi VEV tiks izmantoti, nosaka šādi:

a) ja šā pielikuma 10. punktā minētajā laikposmā nav veikta ieguldījumu politikas pārstrādāšana, izmantojamais VEV ir lielākā no šādām VEV vērtībām:

- i) VEV, kas aprēķināts saskaņā ar šā pielikuma 9.–13. punktu;
- ii) aktīvu standartveida kombinācijas atdeves atlikušo datu VEV, kas ir saskanīgs ar fonda atsauces aktīvu attiecīnāšanu aprēķināšanas laikā;
- iii) VEV, kas attiecīgā gadījumā saskan ar fonda risku limitu (ja tāds ir).

b) ja ieguldījumu politika ir pārstrādāta laikposmā, kas minēts šā pielikuma 10. punktā, izmantojamais VEV ir vislielākā no VEV vērtībām, kas minētas a) apakšpunkta ii) un iii) punktā.

15. PRIIP attiecina uz attiecīgo šā pielikuma 2. punktā minēto TRM kategoriju atkarībā no VEV. Ja par PRIIP ir pieejami tikai mēneša cenas dati, TRM kategoriju, uz kuru PRIIP attiecināts saskaņā ar šā pielikuma 2. punktu, palielina par vienu papildu kategoriju.

TRM kategorijas noteikšana attiecībā uz 3. kategorijas PRIIP

16. VaR cenu telpā aprēķina no PRIIP vērtību sadalījuma ieteicamā turējuma laikposma beigās. Sadalījumu iegūst, simulējot cenu vai cenas, kas nosaka PRIIP vērtību ieteicamā turējuma laikposma beigās. VaR ir PRIIP vērtība ar 97,5 % ticamības līmeni ieteicamā turējuma laikposma beigās, kas diskontēta līdz pašreizējam datumam, izmantojot paredzamo bezrisku diskonta faktoru no pašreizējā datuma līdz ieteicamā turējuma laikposma beigām.

17. VEV aprēķina šādi:

$$VEV = \left\{ \sqrt{(3,842 - 2 * \ln(VaR_{CENU TELPA})) - 1,96} \right\} / \sqrt{T}$$

kur T ir ieteicamā turējuma laikposma ilgums gados. Tikai gadījumos, kad produkts ir atsaukts vai atcelts pirms ieteicamā turējuma laikposma beigām atbilstoši simulācijai, aprēķinā izmanto laikposmu gados līdz atsaukšanai vai atcelšanai.

18. PRIIP attiecina uz attiecīgo šā pielikuma 2. punktā minēto TRM kategoriju atkarībā no tā VEV. Ja par PRIIP ir pieejami tikai mēneša cenas dati, TRM kategoriju, uz kuru PRIIP attiecināts saskaņā ar šā pielikuma 2. punktu, palielina par vienu papildu kategoriju.

19. Simulāciju minimālais skaits ir 10 000.

20. Simulāciju balsta uz PRIIP pamatā esošo līgumu cenu (vai cenu līmeņu) paredzamā sadalījuma substitūcijas (*bootstrapping*) no novērotā atdeves sadalījuma attiecībā uz šiem līgumiem ar aizstāšanu.

21. Šā pielikuma 16.–20. punktā minētās simulācijas vajadzībām PRIIP vērtības pieaugumu var ietekmēt divu veidu dati, kas novērojami tirgū: tūlītējās cenas (vai cenu līmeņi) un līknes.

22. Attiecībā uz katru tūlītējās cenas (vai cenu līmeņa) simulāciju PRIIP izveidotājs rīkojas šādi:

- a) aprēķina atdevi par katru pēdējos 5 gados vai šā pielikuma 6. punktā minētajos gados novēroto laikposmu, aprēķinot cenas katra laikposma beigās un cenas iepriekšējā laikposma beigās dalījuma logaritmu;

- b) pēc nejausības principa izraugās vienu novēroto laikposmu, kas atbilst atdevei no visiem pamatā esošajiem līgumiem katrā simulācijas laikposmā ieteicamā turējuma laikposma ietvaros (vienu novēroto laikposmu tajā pašā simulācijā var izmantot vairāk nekā vienu reizi);
- c) aprēķina atdevi katram līgumam, summējot atdevi no izraudzītiem laikposmiem un labojot šo atdevi, lai nodrošinātu, ka paredzamā atdeve, ko mēra no simulēta atdeves sadalījuma ir riskneitrālā paredzamā atdeve visā ieteicamajā turējuma laikposmā. Atdeves galīgo vērtību konstatē šādi:

$$\text{Atdeve} = E [\text{Atdeve}_{\text{riskneitrāla}}] - E [\text{Atdeve}_{\text{mērīta}}] - 0,5 \sigma^2 N - \rho \sigma \sigma_{\text{ccy}} N$$

kur:

- otrais saskaitāmais koriģē vidējās novērotās atdeves ietekmi,
- trešais saskaitāmais koriģē novērotās atdeves novirzes ietekmi,
- pēdējais saskaitāmais koriģē kvantificējamo ietekmi, ja iespējas izmantošanas (*strike*) valūta atšķiras no aktīva valūtas. Minēto korekciju ietekmē šādi saskaitāmie:
 - ρ ir korelācija starp aktīva cenu un attiecīgo F_x likmi, kas mērīta visā ieteicamajā turējuma laikposmā,
 - σ ir mērītais aktīva svārstīgums,
 - σ_{ccy} ir mērītais F_x likmes svārstīgums.

d) aprēķina katra pamatā esošā līguma cenu, izmantojot atdeves eksponenciālu pakāpi.

23. Attiecībā uz līknēm veic galveno sastāvdaļu izvērtēšanu (PCA), lai nodrošinātu, ka iznākums simulācijai par katra punkta uz līknes kustībām ilgākā laikposmā ir konsekventa līkne.

a) PCA veic:

- i) vācot vēsturiskos datus par atlikušo termiņu punktiem, kas nosaka līkni katram tirdzniecības laikposmam pēdējo 5 gadu laikā vai šā pielikuma 6. punktā minētajos gados;
- ii) nodrošinot, ka katrs atlikušā termiņa punkts ir pozitīvs; ja ir negatīvs atlikušā termiņa punkts, visus atlikušo termiņu punktus nobīda par minimālo veselo skaitli vai procentuālo daļu, lai nodrošinātu pozitīvas vērtības visiem atlikušo termiņu punktiem;
- iii) aprēķinot atdevi katrā laikposmā par katru atlikušā termiņa punktu, aprēķinot cenas (vai cenas līmeņa) katra novērotā laikposma beigās un cenas (vai cenas līmeņa) iepriekšējā laikposma beigās attiecības naturālo logaritmu;
- iv) labojot atdevi, kas novērota katrā atlikušā termiņa punktā, tā ka rezultātā atdeves datu kopai katrā atlikušā termiņa punktā aritmētiskais vidējais ir vienāds ar nulli;
- v) aprēķinot kovariācijas matricu starp dažādiem atlikušajiem termiņiem, summējot atdeves datus;
- vi) aprēķinot kovariācijas matricas īpašvektorus un īpašvērtības.
- vii) izraugoties īpašvektorus, kas atbilst trim lielākajām īpašvērtībām.
- viii) izveidojot matricu ar 3 slejām, kurās pirmā sleja ir īpašvektors ar lielāko īpašvērtību; vidējā sleja ir īpašvektors ar otro lielāko īpašvērtību un pēdējā sleja ir īpašvektors ar trešo lielāko īpašvērtību;
- ix) projicējot atdeves datus uz 3 galvenajiem īpašvektoriem, kas aprēķināti iepriekšējā solī, reizinot iv) punktā iegūto $N \times M$ atdeves datu matricu ar viii) punktā iegūto īpašvektoru $M \times 3$ matricu;
- x) aprēķinot to atdeves datu matricu, kuri izmantojami simulācijā, reizinot ix) punkta rezultātu ar viii) punktā iegūto īpašvektoru matricas transponējumu. Šī ir to vērtību kopa, kas izmantojamas simulācijā.

b) Līknes simulāciju veic šādi:

- i) laiksolis simulācijā ir viens laikposms. Attiecībā uz katru novērošanas laikposmu ieteicamā turējuma laikposma ietvaros pēc nejaušības principa izraugās rindu no aprēķinātās atdeves datu matricas. Atdeve attiecībā uz katru atlikušā termiņa punktu T ir summa no izraudzītajām slejas rindām, kas atbilst atlikušā termiņa punktam T .
- ii) simulētā likme attiecībā uz katru atlikušā termiņa punktu T ir pašreizējā likme atlikušā termiņa punktā T :
 - reizināta ar simulētās atdeves eksponenciālu pakāpi,
 - koriģēta, lai ņemtu vērā nobīdes, kas izmantotas, lai visiem atlikušo termiņu punktiem nodrošinātu pozitīvas vērtības, un
 - koriģēta tā, lai paredzamais aritmētiskais vidējais atbilstu pašreiz paredzamai likmei atlikušā termiņa punktā T , ieteicamā turējuma laikposma beigās.

24. Attiecībā uz 3. kategorijā ietilpstošajiem PRIIP, kuriem ir raksturīga kapitāla beznosacījumu aizsardzība, PRIIP izveidotājs var pieņemt, ka VaR ar 97,5 % ticamības līmeni ir vienāda ar kapitāla beznosacījumu aizsardzības līmeni ieteicamā turējuma laikposma beigās, kas diskontēta līdz pašreizējam datumam, izmantojot paredzamo bezriskā diskonta faktoru.

TRM kategorijas noteikšana attiecībā uz 4. kategorijas PRIIP

25. Ja PRIIP darbības rezultāti ir atkarīgi faktora vai faktoriem, kas tirgū netiek novēroti, vai kurus zināmā mērā kontrolē PRIIP izveidotājs, vai ja tas ir sakāms par kādu PRIIP sastāvdaļu, PRIIP izveidotājs ievēro šajā iedaļā izklāstīto metodi, lai ņemtu vērā šo faktoru vai faktoros.
26. Identificē dažādās PRIIP sastāvdaļas, kas sekmē PRIIP darbības rezultātus, lai sastāvdaļas, kuras nav pilnīgi vai daļēji atkarīgas no faktora vai faktoriem, kas tirgū netiek novēroti, tiktu aplūkotas, piemērojot attiecīgās metodes, kas izklāstītas šajā pielikumā attiecībā uz 1., 2. vai 3. kategorijas PRIIP. Katrai no šīm sastāvdaļām aprēķina VEV.
27. Attiecībā uz PRIIP sastāvdaļu, kas pilnīgi vai daļēji ir atkarīga no faktora vai faktoriem, kuri tirgū netiek novēroti, ievēro stabilus un vispāratzītus nozares un regulatīvos standartus, lai konstatētu attiecīgo šo faktoru paredzamo turpmāko pozitīvo ietekmi un nenoteiktību, kas var pastāvēt attiecībā uz šo pozitīvo ietekmi. Ja sastāvdaļa nav pilnīgi atkarīga no faktora, kas tirgū netiek novērots, izmanto likmju substitūcijas (*bootstrapping*) metodiku, lai ņemtu vērā tirgus faktoros, kas minēti attiecībā uz 3. kategorijas PRIIP. PRIIP sastāvdaļas VEV ir rezultāts, ko iegūst, likmju substitūcijas metodiku apvienojot ar stabiliem un labi atzītiem nozares un regulatīvajiem standartiem, kas paredzēti tam, lai konstatētu šo tirgū nenovēroto faktoru attiecīgo paredzamo turpmāko pozitīvo ietekmi.
28. Aprēķinot PRIIP vispārējo VEV, katrai PRIIP sastāvdaļai VEV veic samērīgu svērumu. Sastāvdaļu svērumā ņem vērā produkta iezīmes. Attiecīgā gadījumā ņem vērā produkta algoritmus, kas mazina tirgus risku, kā arī sastāvdaļas, kas papildus paredz izmaksāt daļu peļņas, īpatnības.
29. Attiecībā uz 4. kategorijas PRIIP, kuriem ir raksturīga kapitāla beznosacījumu aizsardzība, PRIIP izveidotājs var pieņemt, ka VaR ar 97,5 % ticamības līmeni ir vienāda ar kapitāla beznosacījumu aizsardzības līmeni ieteicamā turējuma laikposma beigās, kas diskontēta līdz pašreizējam datumam, izmantojot paredzamo bezriskā diskonta faktoru.

2. DAĻA

Kredītriska novērtēšanas metodika

I. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

30. Attiecībā uz PRIIP vai tā pamatā esošajiem ieguldījumiem vai riska darījumiem pieņem, ka tiem piemīt kredītrisks, ja PRIIP vai tā pamatā esošo ieguldījumu vai riska darījumu atdeve ir atkarīga no PRIIP izveidotāja kredītspējas vai no tādas personas kredītspējas, kurai tieši vai netieši ir jāveic attiecīgi maksājumi ieguldītājam. Attiecībā uz PRIIP, kura TRM ir 7, nav nepieciešams novērtēt kredītrisku.
31. Ja sabiedrība ir tieši iesaistīta maksājumu veikšanā individuālam privātajam ieguldītājam saistībā ar PRIIP, kredītrisku novērtē sabiedrībai, kas ir tiešais debitors.

32. Ja par visām debitora vai viena vai vairāku netiešo debitoru maksājuma saistībām bez nosacījumiem un neatsaucami ir galvojusi cita sabiedrība (galvnieks), var izmantot galvnieks kreditriska novērtējumu, ja tas ir labvēlīgāks nekā attiecīgā debitora vai debitoru kreditriska novērtējums.
33. Attiecībā uz PRIIP, kas pakļauti pamatā esošajiem ieguldījumiem vai paņēmieniem, tostarp PRIIP, kuri paši ietver kreditrisku vai arī veic pamatā esošos ieguldījumus, kas ietver kreditrisku, kreditrisku novērtē saistībā ar kreditrisku, ko ietver gan pats PRIIP, gan pamatā esošie ieguldījumi vai riska darījumi (tostarp citu PRIIP riska darījumi), pēc caurskatāmības (*look-through*) principa un vajadzības gadījumā pieņemot kaskadētu novērtējumu.
34. Ja kreditrisks ir ietverts tikai pamatā esošo ieguldījumu vai riska darījumu (tostarp citu PRIIP riska darījumu) līmenī, kreditrisku novērtē nevis paša PRIIP līmenī, bet gan tā vietā šo pamatā esošo ieguldījumu vai riska darījumu līmenī pēc caurskatāmības principa. Ja PRIIP ir pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmums (PVKIU) vai alternatīvu ieguldījumu fonds (AIF), pieņem, ka pats PVKIU vai AIF neietver kreditrisku, savukārt PVKIU vai AIF pamatā esošos ieguldījumus vai riska darījumus novērtē pēc vajadzības.
35. Ja PRIIP ir pakļauti vairākiem pamatā esošiem ieguldījumiem, kas ir pakļauti kreditriskam, tad kreditrisku, ko ietver katrs pamatā esošais ieguldījums, kas ir riska darījums vismaz 10 % apmērā no aktīvu kopsummas vai PRIIP vērtības, novērtē atsevišķi.
36. Kreditriska novērtēšanas nolūkā pieņem, ka biržā tirgotu atvasināto instrumentu vai ārpusbiržas atvasināto instrumentu, kuriem veikta tīrvērte, pamatā esošiem ieguldījumiem vai riska darījumiem kreditrisks nepiemīt. Pieņem, ka kreditrisks nepiemīt, ja riska darījums ir pilnīgi un atbilstoši nodrošināts vai ja nenodrošinātiem riska darījumiem, kuriem piemīt kreditrisks, veido mazāk par 10 % no aktīvu kopsummas vai PRIIP vērtības.

II. KREDĪTRISKA NOVĒRTĒJUMS

Debitoru kredītnovērtējums

37. Ja iespējams, PRIIP izveidotājs *ex ante* nosaka vienu vai vairākas ārējās kredītnovērtēšanas institūcijas (ĀKNI), kas sertificētas vai reģistrētas Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādē (EVTI) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1060/2009⁽⁴⁾, kuru kredītnovērtējumi konsekventi tiks ieteikti kreditriska novērtēšanas nolūkā. Ja ir pieejami vairāki kredītnovērtējumi, kas atbilst šai politikai, izmanto mediāno reitingu, bet gadījumā, ja novērtējumiem ir pāra skaits, automātiski izvēlas mazāko no abām vidusvērtībām.
38. PRIIP un katra attiecīgā debitora kreditriska pakāpi novērtē, balstoties attiecīgi uz:
- kredītnovērtējumu, ko attiecībā uz PRIIP ir piešķīrusi kāda ĀKNI;
 - kredītnovērtējumu, ko attiecīgajam debitoram ir piešķīrusi kāda ĀKNI;
 - ja nav kredītnovērtējuma, kas veikts saskaņā ar a) un/vai b) apakšpunktu, – rezerves kredītnovērtējumu, kas minēts šā pielikuma 43. punktā.

Kredītnovērtējumu attiecināšana uz kredītkvalitātes pakāpēm

39. ĀKNI kredītnovērtējumu attiecināšanu uz kredītkvalitātes pakāpju objektīvu skalu veic, pamatojoties uz Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2016/1800⁽⁵⁾.
40. Ja kredītriski tiek novērtēti pēc caurskatāmības principa, attiecinātā kredītkvalitātes pakāpe atbilst katra attiecīgā debitora, par kuru ir jāveic kredītnovērtējums, vidējai svērtai kredītkvalitātes pakāpei samērīgi ar to pārstāvēto aktīvu kopsummu.
41. Ja kredītriski tiek novērtēti pēc kaskādes principa, visus kredītrisku darījumus novērtē atsevišķi par katru slāni, un attiecinātā kredītkvalitātes pakāpe ir augstākā kredītkvalitātes pakāpe, ar to saprotot, ka starp kredītkvalitātes pakāpi, kas noteikta kā 1, un kredītkvalitātes pakāpi, kas noteikta kā 3, augstāka no tām ir 3.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Regula (EK) Nr. 1060/2009 par kredītreitingu aģentūrām (OV L 302, 17.11.2009., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Komisijas 2016. gada 11. oktobra Īstenošanas regula (ES) 2016/1800, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus attiecībā uz ārējo kredītnovērtēšanas institūciju veiktu kredītnovērtējumu pielīdzinājumu kredītkvalitātes pakāpju objektīvai skalai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/138/EK (OV L 275, 12.10.2016., 19. lpp.).

42. Kredītkvalitātes pakāpi, kas noteikta saskaņā ar šā pielikuma 38. punktu, koriģē atbilstoši PRIIP termiņam vai tā ieteicamajam turējuma laikposmam, kā norādīts nākamajā tabulā, izņemot gadījumus, kad ir piešķirts kredītnovērtējums, kas atspoguļo termiņu vai ieteicamo turējuma laikposmu:

Kredītkvalitātes pakāpe saskaņā ar šā pielikuma 38. punktu	Koriģēta kredītkvalitātes pakāpe gadījumā, ja PRIIP termiņš vai tā ieteicamais turējuma laikposms (ja PRIIP nav termiņa) ir viens gads vai īsāks	Koriģēta kredītkvalitātes pakāpe gadījumā, ja PRIIP termiņš vai tā ieteicamais turējuma laikposms (ja PRIIP nav termiņa) ir no viena līdz divpadsmit gadiem	Koriģēta kredītkvalitātes pakāpe gadījumā, ja PRIIP termiņš vai tā ieteicamais turējuma laikposms (ja PRIIP nav termiņa) pārsniedz divpadsmit gadus
0	0	0	0
1	1	1	1
2	1	2	2
3	2	3	3
4	3	4	5
5	4	5	6
6	6	6	6

43. Ja debitoram nav ārēja kredītnovērtējuma, tad šā pielikuma 38. punktā minētais rezerves kredītnovērtējums ir šāds:

- kredītkvalitātes 3. pakāpe, ja saskaņā ar piemērojamām Savienības tiesību normām vai tiesisko regulējumu, kas uzskatāms par līdzvērtīgu Savienības tiesību normām, regulējumu attiecībā uz debitoru tiek veikta regulēšana, jo tas ir kredītiestāde vai apdrošināšanas sabiedrība, un ja tās dalībvalsts reitings, kurā atrodas debitora domicils, būtu kredītkvalitātes 3. pakāpe;
- kredītkvalitātes 5. pakāpe – ikvienam citam debitoram.

III. KREDĪTRISKA MĒRS

44. PRIIP attiecina uz kredītriska mēru (KRM) skalā no 1 līdz 6, balstoties uz šā pielikuma 45. punktā izklāstīto atbilstības tabulu un piemērojot kredītriska mazināšanas faktorus, kas minēti šā pielikuma 46., 47., 48. un 49. punktā, vai vajadzības gadījumā šā pielikuma 50. un 51. punktā minētos kredītrisku paaugstinošos faktorus.

45. Tabula par kredītkvalitātes pakāpju atbilstību konkrētiem KRM:

Koriģēta kredītkvalitātes pakāpe	Kredītriska mērs
0	1
1	1

Koriģētā kredītkvalitātes pakāpe	Kreditriskā mērs
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6

46. KRM var apzīmēt ar 1, ja *PRIP* aktīvi vai atbilstošs nodrošinājums, vai aktīvi, ar kuriem tiek balstītas *PRIP* maksājuma saistības:
- visu laiku līdz termiņa beigām ir līdzvērtīgi *PRIP* maksājuma saistībām pret tā ieguldītājiem;
 - trešā persona tur nošķirtā kontā ar noteikumiem un nosacījumiem, kas līdzvērtīgiem tiem, kuri izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/61/ES ⁽⁶⁾ vai Direktīvā 2014/91/ES ⁽⁷⁾; un
 - saskaņā ar piemērojamām tiesību normām nekādos apstākļos nav pieejami citiem *PRIP* izveidotāja kreditoriem.
47. KRM var apzīmēt ar 2, ja *PRIP* aktīvi vai atbilstošs nodrošinājums, vai aktīvi, ar kuriem tiek balstītas *PRIP* maksājuma saistības:
- visu laiku līdz termiņa beigām ir līdzvērtīgi *PRIP* maksājuma saistībām pret tā ieguldītājiem;
 - identificēti un turēti kontos vai reģistros, pamatojoties uz piemērojamajām tiesību normām, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK ⁽⁸⁾ 275. un 276. punktu; kā arī
 - tā, ka individuālu privāto ieguldītāju prasījumiem ir augstāka prioritāte nekā *PRIP* izveidotāja vai personas, kurai tieši vai netieši ir jāveic attiecīgi maksājumi ieguldītājam, pārējo kreditoru prasījumiem.
48. Ja kredītrisks ir novērtējams pēc caurskatāmības vai kaskādes principa, tad, novērtējot kredītrisku attiecībā uz katru pamatā esošo debitoru, var piemērot arī šā pielikuma 46. un 47. punktā minētos risku mazinošos faktoros.
49. Ja *PRIP* nespēj izpildīt šā pielikuma 47. punktā minētos kritērijus, tad KRM saskaņā ar šā pielikuma 45. punktu var samazināt par vienu kategoriju, ja individuālu privāto ieguldītāju prasījumiem ir augstāka prioritāte nekā *PRIP* izveidotāja vai personas, kurai tieši vai netieši ir jāveic attiecīgi maksājumi ieguldītājam, parasto kreditoru prasījumiem, kas minēti Direktīvas 2014/59/ES 108. pantā, ciktāl debitors ir pakļauts attiecīgām prudenciālajām prasībām par pienācīgas aktīvu un pasīvu savietošanas nodrošināšanu.
50. Šā pielikuma 45. punktā minēto KRM palielina par divām kategorijām, ja individuāla privātā ieguldītāja prasījums ir pakārtots privileģētu (augstākās prioritātes) kreditoru prasījumiem.
51. KRM saskaņā ar šā pielikuma 45. punktu palielina par trim kategorijām, ja *PRIP* ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 575/2013 ⁽⁹⁾ 4. panta 1. punkta 118. apakšpunktā vai Direktīvas 2009/138/ES 93. pantā definētā *PRIP* debitora pašu kapitālā.

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija Direktīvu 2011/61/ES par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 23. jūlija Direktīva 2014/91/EK, ar ko groza Direktīvu 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) attiecībā uz depozitārīja funkcijām, atbildības politikas nostādņēm un sankcijām (OV L 257, 28.8.2014., 186. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) (OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

3. DAĻA

Tirgus riska un kredītriska apkopošana risku kopsavilkuma rādītājā

52. Vispārējo risku kopsavilkuma rādītāju (SRI) piešķir, ievērojot KRM kategoriju un TRM kategoriju kombināciju saskaņā ar šādu tabulu:

KRM kategorija \ TRM kategorija	TR1	TR2	TR3	TR4	TR5	TR6	TR7
KR1	1	2	3	4	5	6	7
KR2	1	2	3	4	5	6	7
KR3	3	3	3	4	5	6	7
KR4	5	5	5	5	5	6	7
KR5	5	5	5	5	5	6	7
KR6	6	6	6	6	6	6	7

Risku kopsavilkuma rādītājam nozīmīgie novērošanas dati

53. PRIIP izveidotājs novēro tirgus datus, kas ir nozīmīgi TRM kategorijas aprēķināšanai, un, ja TRM kategorija tiek mainīta uz citu TRM kategoriju, PRIIP izveidotājs atbilstošu TRM kategoriju attiecina uz TRM kategoriju, kurai PRIIP ir atbildusi lielākajā daļā atsauces punktu iepriekšējos četros mēnešos.
54. PRIIP izveidotājs arī novēro kredītriska kritērijus, kas nozīmīgi KRM aprēķināšanai, un, ja pēc šiem kritērijiem KRM mainītos uz citu KRM kategoriju, PRIIP šo KRM no jauna attiecina uz attiecīgo KRM kategoriju.
55. Ikreiz pēc PRIIP izveidotāja lēmuma par PRIIP ieguldījumu politiku un/vai stratēģiju veic TRM kategorijas pārskatīšanu. Šādos apstākļos TRM izmaiņas ir uzskatāmas par PRIIP TRM kategorijas jaunu konstatēšanu, ko līdz ar to veic saskaņā ar vispārīgajiem noteikumiem par TRM kategorijas noteikšanu attiecībā uz šo PRIIP kategoriju.

4. DAĻA

Likviditātes risks

56. Ir uzskatāms, ka PRIIP piemīt būtiski nozīmīgs likviditātes risks, ja ir izpildīts jebkurš no šādiem kritērijiem:

- a) ir atļauts veikt PRIIP tirdzniecību otrreizējā tirgū vai alternatīva likviditātes mehānisma ietvaros, un nedz tirgus uzturētāji, nedz PRIIP izveidotājs nepiedāvā uzņemtas saistības nodrošināt likviditāti, tā ka likviditāte ir atkarīga vienīgi no pircēju un pārdevēju pieejamības otrreizējā tirgū vai alternatīva likviditātes mehānisma ietvaros, ņemot vērā, ka produkta regulāra tirdzniecība konkrētā brīdī negarantē tā paša produkta regulāru tirdzniecību jebkurā citā brīdī;
- b) vidējais pamatā esošo ieguldījumu likviditātes profils ir ievērojami zemāks nekā PRIIP parastais atmaksāšanas biežums, ja un ciktāl PRIIP piedāvātā likviditāte ir nosacīta ar tā pamatā esošo aktīvu likvidāciju;
- c) PRIIP izveidotājs lēš, ka konkrētos tirgus apstākļos individuālais privātais ieguldītājs var saskarties ar ievērojamām grūtībām laika un izmaksu ziņā saistībā ar ieguldījumu izbeigšanu (vai samazināšanu) produkta darbības laikā.

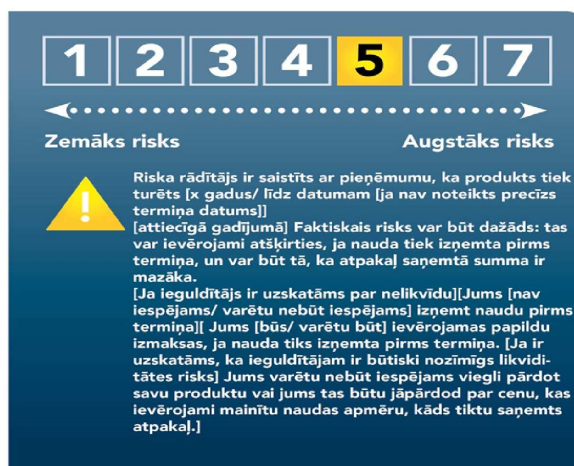
57. PRIIP ir uzskatāms par nelikvīdu (neatkarīgi no tā, vai tas ir reglamentēts līgumiski), ja ir izpildīts jebkurš no šādiem kritērijiem:
- a) nav atļauts veikt PRIIP tirdzniecību otrreizējā tirgū, un nedz PRIIP izveidotājs, nedz trešā persona neveicina alternatīva likviditātes mehānisma darbību, vai alternatīvais likviditātes mehānisms ir pakļauts ievērojamiem ierobežojošiem nosacījumiem, tostarp ievērojamam līgumsodam par pirmstermiņa atkāpšanos vai diskrecionārām dzēšanas (izpiršanas) cenām, vai ja likviditātes mehānismu nav;
 - b) PRIIP piedāvā potenciālas pirmstermiņa atkāpšanās vai dzēšanas (izpiršanas) iespējas pirms piemērojamā beigu termiņa, tomēr tādā gadījumā ir piemērojami ievērojami ierobežojoši nosacījumi, tostarp ievērojami atkāpšanās līgumsodi vai diskrecionāras dzēšanas (izpiršanas) cenas, vai iepriekšējas atļaujas un PRIIP izveidotāja diskrecionāra izvēle;
 - c) PRIIP nepiedāvā potenciālu iespēju veikt pirmstermiņa atkāpšanos vai dzēšanu (izpiršanu) pirms piemērojamā beigu termiņa.
58. Visos pārējos gadījumos *PRIIP* ir uzskatāms par likvīdu.
-

III PIELIKUMS

SRI ATSPUGUĻOJUMS

Atspoguļojuma formāts

1. SRI atspoguļošanai pamatinformācijas dokumentā PRIIP izveidotāji izmanto tālāk skatāmo formātu. Attiecīgo skaitli vizuāli izceļ (sk. tālāk) atkarībā no tā, kāds ir attiecīgo PRIIP raksturojošais SRI.

Aizpildīšanas ieteikumi attiecībā uz SRI

2. Aprakstošajā skaidrojumā pēc SRI īsi izskaidro SRI nolūku un pamatā esošos riskus.
3. Tieši zem SRI norāda ieteicamā turējuma laikposma termiņu. Papildus tam brīdinājumu tieši zem SRI iekļauj šādos gadījumos:
- ja PRIIP risks tiek uzskatīts par ievērojami augstāku, ja turējuma laikposms ir atšķirīgs;
 - ja tiek uzskatīts, ka PRIIP piemīt būtiski nozīmīgs likviditātes risks vai ka tas ir nelikvids, neatkarīgi no tā, vai tas būtībā ir līgumisks.
4. Par katru PRIIP aprakstošajā skaidrojumā iekļauj attiecīgi:
- brīdinājumu trekn drukā, ja:
 - tiek uzskatīts, ka PRIIP ir saistīts ar valūtas risku, kas minēts šīs regulas 3. panta 2. punkta c) apakšpunktā (C elements);
 - kāds PRIIP ietver iespējamās saistības papildināt sākotnējo ieguldījumu (D elements);
 - attiecīgā gadījumā skaidrojumu par riskiem, kas ir būtiski nozīmīgi PRIIP produktiem, kurus nevarētu atbilstoši aptvert ar SRI (E elements);
 - precizējums:
 - ka attiecīgā gadījumā PRIIP ietver [daļēju] kapitāla aizsardzība pret tirgus risku, tai skaitā specifikāciju par tā ieguldītā kapitāla procentuālo daļu, kas ir aizsargāts (F elements);
 - par ierobežojumu konkrētajiem apstākļiem, ja [daļēja] kapitāla aizsardzība pret tirgus risku ir ierobežota (G elements);
 - ka attiecīgā gadījumā PRIIP neietver kapitāla aizsardzību pret tirgus risku (H elements);
 - ka attiecīgā gadījumā PRIIP neietver kapitāla galvojumu pret kredītrisku (I elements);
 - par ierobežojumu konkrētajiem apstākļiem, ja aizsardzība pret kredītrisku ir ierobežota (J elements).

5. PRIIP produktiem, kuros piedāvāta virkne ieguldījumu iespēju, PRIIP izveidotāji SRI atspoguļošanai izmanto formātu, kas minēts šā pielikuma 1. punktā, norādot visas piedāvātās riska kategorijas – no zemākās riska kategorijas līdz augstākajai riska kategorijai.
6. Attiecībā uz atvasinātajiem instrumentiem, kas ir regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi, pirkšanas iespējas līgumi vai pārdošanas iespējas līgumi, kuri tiek tirgoti regulētā tirgū vai trešās valsts tirgū, kas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 600/2014 28. pantu uzskatāms par līdzvērtīgu regulētam tirgum, iekļauj A elementu, B elementu un attiecīgā gadījumā arī H elementu.

Aprakstoši skaidrojumi

7. SRI atspoguļošanas vajadzībām (t. sk. saskaņā ar šā pielikuma 4. punktu) attiecīgā gadījumā izmanto šādus aprakstošus skaidrojumus:

[A elements] Risku kopsavilkuma rādītājs ir orientieris attiecībā uz šā produkta riska līmeni (salīdzinājumā ar citiem produktiem). Tas rāda, cik ticama ir iespēja, ka produkts zaudēs naudu tirgū notiekošo izmaiņu dēļ vai tādēļ, ka nespējam jums maksāt.

[B elements] Šis produkts ir klasificēts ar [1/2/3/4/5/6/7] no 7, kas apzīmē [1="viszemāko"/2="zemu"/3="vidēji zemu"/4="vidējo"/5="vidēji augstu"/6="otro augstāko"/7="visaugstāko"] riska kategoriju.

[Papildus iekļaujams īss skaidrojums par produkta klasifikāciju vienkāršā valodā, kura apjoms nepārsniedz 300 rakstu zīmes]

[Skaidrojuma piemērs: Ar to potenciālie zaudējumi no turpmākās darbības rezultātiem tiek novērtēti kā [1="ļoti zemi"/2="zemi"/3="vidēji zemi"/4="vidēji"/5="vidēji augsti"/6="augsti"/7="ļoti augsti"], un slikti tirgus apstākļi [1, 2="visticamāk, neietekmēs"/3="ticami, ka neietekmēs"/4="varētu ietekmēt"/5="ticami, ka ietekmēs"/6="visticamāk, ietekmēs"] [mūsu] [X] spēju jums maksāt].

[[Attiecīgā gadījumā:] C elements, treknrakstā] Jāņem vērā, ka pastāv valūtas risks. Maksājumus saņemsit citā valūtā, tādēļ galīgie atdeves rādītāji ir atkarīgi no abu valūtu maiņas kursa. Šis risks iepriekš skatāmajā rādītājā nav ņemts vērā.

[[Attiecīgā gadījumā:] D elements] Dažos apstākļos var būt nepieciešams veikt papildu maksājumus, lai segtu zaudējumus. (treknrakstā) Jūsu iespējamo zaudējumu kopsomma var ievērojami pārsniegt ieguldīto naudas summu.

[Attiecīgā gadījumā:] E elements] [Skaidrojums par citiem PRIIP produktam būtiski nozīmīgiem riskiem, kas nav iekļauti risku kopsavilkuma rādītājā, nepārsniedz 200 rakstu zīmes]

[Attiecīgā gadījumā:] F elements] [Esat tiesīgs saņemt atpakaļ vismaz [..] % no jūsu kapitāla. Jebkura summa, kas to pārsniedz, un papildu atdeve ir atkarīga no turpmākiem tirgus darbības rezultātiem un ir nenoteiktas.]

[Attiecīgā gadījumā:] G elements] [Tomēr šī aizsardzība pret turpmākiem tirgus darbības rezultātiem nav piemērojama, ja jūs ..]

— [Ja ir piemērojami pirmstermiņa atkāpšanās nosacījumi] naudu izņemat pirms [... gadiem/mēnešiem/dienām]]

— [Ja ir jāveic pastāvīgi maksājumi] neveicat laikus savus maksājumus.

— [Ja ir piemērojami citi ierobežojumi: skaidrojums vienkāršā valodā, kas nepārsniedz [...] rakstu zīmēs.]

[Attiecīgā gadījumā:] H elements] [Šis produkts neietver aizsardzību pret turpmākiem tirgus darbības rezultātiem, tādēļ jūs varētu zaudēt visus vai dažus savus ieguldījumus.]

[Attiecīgā gadījumā:] I elements] [Ja [mums] nav iespējams maksāt jums parāda summu, jūs varētu zaudēt visus savus ieguldījumus.]

[Attiecīgā gadījumā:] J elements] [Tomēr jūs varētu izmantot patērētāju aizsardzības sistēmas atbalstu (sk. iedaļu "Kas notiek, ja [PRIIP izveidotājs] nespēj veikt izmaksas?"). Iepriekš minētajā rādītājā šī aizsardzība netiek ņemta vērā.]

IV PIELIKUMS

DARBĪBAS REZULTĀTU SCENĀRIJI

Scenāriju skaits

1. Četri šajā regulā minētie darbības rezultātu scenāriji, kas atspoguļo iespējamo atdeves rādītāju diapazonu, ir šādi:
 - a) labvēlīgais scenārijs;
 - b) mērenais scenārijs;
 - c) nelabvēlīgais scenārijs;
 - d) spriedzes scenārijs.
2. Spriedzes scenārijā ir izklāstīta produkta nozīmīga nelabvēlīga ietekme, kas nav ņemta vērā nelabvēlīgajā scenārijā, kas minēts šā pielikuma 1. punkta c) apakšpunktā. Spriedzes scenārijs rāda starpposmus, ja šādi laikposmi būtu atspoguļoti darbības rezultātu scenārijiem, kas minēti šā pielikuma 1. punkta a)–c) apakšpunktā.
3. Papildu scenāriju apdrošināšanas ieguldījumu produktiem balsta uz mēreno scenāriju, kas minēts 1. punkta b) apakšpunktā, ja darbības rezultāti ir nozīmīgi ieguldījumu atdeves ziņā.

Scenāriju vērtību aprēķināšana attiecībā uz ieteicamo turējuma laikposmu

4. Scenārija vērtības dažādajos darbības rezultātu scenārijos aprēķina līdzīgi kā tirgus riska mēru. Scenārija vērtības aprēķina attiecībā uz ieteicamo turējuma laikposmu.
5. Nelabvēlīgajā scenārijā runa ir par PRIIP vērtību 10. procentilē.
6. Mērenajā scenārijā runa ir par PRIIP vērtību 50. procentilē.
7. Labvēlīgajā scenārijā runa ir par PRIIP vērtību 90. procentilē.
8. Spriedzes scenārijs atspoguļo PRIIP vērtību, kas izriet no šā pielikuma 10. un 11. punktā izklāstītās metodikas attiecībā uz 2. kategorijas PRIIP un no šā pielikuma 12. un 13. punktā izklāstītās metodikas attiecībā uz 3. kategorijas PRIIP.
9. 2. kategorijas PRIIP produktiem paredzamās vērtības ieteicamā turējuma laikposma beigās ir:
 - a) Nelabvēlīgais scenārijs:

$$\text{Exp} [M1 * N + \sigma \sqrt{N} * (-1,28 + 0,107 * \mu_1 / \sqrt{N} + 0,0724 * \mu_2 / N - 0,0611 * \mu_1^2 / N) - 0,5 \sigma^2 N]$$

- b) Mērenais scenārijs:

$$\text{Exp} [M1 * N - \sigma \mu_1 / 6 - 0,5 \sigma^2 N]$$

- c) Labvēlīgais scenārijs:

$$\text{Exp} [M1 * N + \sigma \sqrt{N} * (1,28 + 0,107 * \mu_1 / \sqrt{N} - 0,0724 * \mu_2 / N + 0,0611 * \mu_1^2 / N) - 0,5 \sigma^2 N]$$

kur N ir tirdzniecības laikposmu skaits ieteicamā turējuma laikposma ietvaros un kur pārējie elementi ir definēti II pielikuma 12. punktā.

10. Attiecībā uz 2. kategorijas PRIIP aprēķinu spriedzes scenārijā veic šādos posmos:

- a) Konstatē vienu apakšintervālu ar garumu w, kas atbilst šādiem intervāliem:

	1 gads	> 1 gads
Dienas cenas	21	63
Nedēļas cenas	8	16
Mēneša cenas	6	12

- b) Katram apakšintervālam (ar garumu w) konstatē līdzšinējos logaritmiski normālos atdeves rādītājus r_t , kur $t = t_0, t_1, t_2, \dots, t_N$.
- c) Konstatē svārstīgumu, izmantojot šādu formulu, sākot no $t_i = t_0$ un līdz pat $t_i = t_N - w$

$${}^w\sigma_s = \sqrt{\frac{\sum_{t_i}^{t_i+w} (r_{t_i} - {}_{t_i}M_1)^2}{M_w}}$$

kur M_w ir novērojumu skaits laikposma apakšintervālā, un ${}_{t_i}M_1$ ir visu vēsturisko logaritmiski normālā sadalījuma atdeves rādītāju vidējais lielums attiecīgajā apakšintervālā.

- d) Atvasina vērtību, kas atbilst 99. procentilei, ja turējuma laikposms ir 1 gads, un 90. procentilei, ja turējuma laikposms ir citāds. Šī vērtība ir svārstīgums spriedzes apstākļos ${}^w\sigma_s$.

11. 2. kategorijas PRIIP produktiem paredzamās vērtības ieteicamā turējuma laikposma beigās spriedzes scenārijā ir:

$$\text{Scenārijs}_{\text{spriedze}} = e \left[{}^w\sigma_s * \sqrt{N} * \left(z_a + \left[\frac{(Z_a^2 - 1)}{6} \right] * \frac{\mu_1}{\sqrt{N}} + \left[\frac{(Z_a^3 - 3Z_a)}{24} \right] * \frac{\mu_2}{N} - \left[\frac{(2Z_a^3 - 5Z_a)}{36} \right] * \frac{\mu_1^2}{N} \right) - 0,5 {}^w\sigma_s^2 N \right]$$

kur z_a ir pienācīgi izraudzīta PRIIP vērtība galējā procentilē, kas atbilst 1 %, ja turējuma laikposms ir 1 gads, vai 5 %, ja turējuma laikposms ir citāds.

12. Attiecībā uz 3. kategorijas PRIIP labvēlīgā, mērenā un nelabvēlīgā darbības rezultātu scenārija aprēķinā veic šādas korekcijas:

- a) katra aktīva vai aktīvu paredzamā atdeve ir attiecīgajā, saskaņā ar II pielikuma 6. punktu noteiktajā laikposmā novērotā atdeve;
- b) paredzamos darbības rezultātus aprēķina ieteicamā turējuma laikposma beigās un bez paredzamo darbības rezultātu diskontēšanas ar paredzamo bezriskā diskonta faktoru.

13. Attiecībā uz 3. kategorijas PRIIP spriedzes scenārija aprēķināšanai veic šādas korekcijas:

- a) Atvasina spriedzes svārstīgumu ${}^w\sigma_s$, balstoties uz metodiku, kas izklāstīta šā pielikuma 10. punktā;
- b) Pārreķina līdzšinējos atdeves rādītājus r_t , balstoties uz tālāk izklāstīto formulu;

$$r_t^{kor.} = r_t * \frac{{}^w\sigma_s}{\sigma_s}$$

- c) Piemēro "bootstrapping" paņēmieni attiecībā uz $r_t^{kor.}$, kā aprakstīts II pielikuma 22. punktā;
- d) Aprēķina atdevi attiecībā uz katru līgumu, summējot atdeves rādītājus vairākos izraudzītos laikposmos un šos atdeves rādītājus koriģējot, lai nodrošinātu, ka sagaidāmā atdeve, ko aprēķina no simulētā atdeves sadalījuma, ir šāda

$$E^* [r_{\text{bootstrap}}] = -0,5 {}^w\sigma_s^2 N$$

kur $E^*[r_{\text{bootstrapped}}]$ ir jaunais, simulētais vidējais lielums.

14. Attiecībā uz 3. kategorijas PRIIP spriedzes scenārijā konstatē PRIIP vērtību šā pielikuma 11. punktā definētajā galējā z_a procentilē simulētā sadalījumā, kas izklāstīts šā pielikuma 13. punktā.

15. Attiecībā uz 4. kategorijas PRIIP II pielikuma 27. punktā minēto metodi izmanto attiecībā uz tirgū nenovērotiem faktoriem – vajadzības gadījumā apvienojumā ar metodi attiecībā uz 3. kategorijas PRIIP. Ja PRIIP apvieno dažādas sastāvdaļas, attiecīgās metodes attiecībā uz 2. kategorijas PRIIP, kas izklāstītas šā pielikuma 9.–11. punktā, un attiecīgās metodes attiecībā uz 3. kategorijas PRIIP, kas izklāstītas šā pielikuma 12.–14. punktā, izmanto attiecīgajām PRIIP sastāvdaļām. Darbības rezultātu scenārijos runa ir par attiecīgo sastāvdaļu vidējo svērto vērtību. Darbības rezultātu aprēķināšanā ņem vērā produkta iezīmes un kapitāla galvojumus.

16. Attiecībā uz 1. kategorijas PRIIP, kas definēti II pielikuma 4. punkta a) apakšpunktā, un 1. kategorijas PRIIP, kas definēti II pielikuma 4. punkta b) apakšpunktā, un kas nav regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi, pirkšanas iespējas līgumi vai pārdošanas iespējas līgumi, kuri tiek tirgoti regulētā tirgū vai trešās valsts tirgū, kas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 600/2014 28. pantu uzskatāms par līdzvērtīgu regulētam tirgum, darbības rezultātu scenārijus aprēķina saskaņā ar šā pielikuma 12.–14. punktu.

17. Attiecībā uz 1. kategorijas *PRIP*, kas definēti II pielikuma 4. punkta a) apakšpunktā, un 1. kategorijas *PRIP*, kas definēti II pielikuma 4. punkta b) apakšpunktā, un kas nav regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi, pirkšanas iespējas līgumi vai pārdošanas iespējas līgumi, kuri tiek tirgoti regulētā tirgū vai trešās valsts tirgū, kas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 600/2014 28. pantu uzskatāms par līdzvērtīgu regulētam tirgum, darbības rezultātu scenārijus atspoguļo izmaksājamo summu struktūrdiagrammas veidā. Iekļauj diagrammu, kurā parādīti darbības rezultāti visos scenārijos attiecībā uz dažādiem pamatā esošās vērtības līmeņiem. Diagrammas horizontālā ass atspoguļo pamatā esošo vērtību dažādās iespējamās cenas, bet vertikālā ass atspoguļo peļņu vai zaudējumus atkarībā no pamatā esošo vērtību dažādajām cenām. Attiecībā uz katru pamatā esošās vērtības cenu diagrammā atspoguļo iegūto peļņu vai zaudējumus un to, kādas pamatā esošās vērtības cenas apstākļos peļņa vai zaudējumi ir vienādi ar nulli.
18. Attiecībā uz 1. kategorijas *PRIP*, kas definēti II pielikuma 4. punkta c) apakšpunktā, sniedz pārdomātu un piesardzīgu labāko aplēsi par paredzamajām vērtībām darbības rezultātu scenārijos, kas izklāstīti šā pielikuma 1. punkta a)–c) apakšpunktā, ieteicamā turējuma laikposma beigās.

Izraudzītie un atspoguļotie scenāriji saskan ar un papildina citu pamatinformācijas dokumentā ietvertu informāciju, tai skaitā *PRIP* vispārējo riska profilu. *PRIP* izveidotājs nodrošina, ka scenāriji konsekventi atbilst iekšējās produktu pārvaldības secinājumiem, tostarp jebkādiem spriedzes testiem, kurus attiecībā uz *PRIP* veic *PRIP* izveidotājs, kā arī datiem un izvērtējumam, kuri izmantoti citas pamatinformācijas dokumentā ietvertās informācijas sagatavošanas vajadzībām.

Scenārijus izraugās tādējādi, lai sniegtu līdzsvarotu atspoguļojumu par produkta darbības iespējamo iznākumu gan labvēlīgos, gan nelabvēlīgos apstākļos, tomēr atspoguļo vienīgi tādus scenārijus, kuri ir paredzami, balstoties uz pārdomātu izvērtējumu. Scenārijus neizraugās tā, lai tiktu pārmērīgi izcelti labvēlīgi darbības rezultāti uz nelabvēlīgu darbības rezultātu rēķina.

Paredzamo vērtību aprēķināšana attiecībā uz turējuma starpposmiem

19. Attiecībā uz *PRIP*, kuru ieteicamais turējuma laikposms ir no 1 līdz 3 gadiem, darbības rezultātus uzrāda par 2 dažādiem turējuma laikposmiem: pirmā gada beigās un ieteicamā turējuma laikposma beigās.
20. Attiecībā uz *PRIP*, kuru ieteicamais turējuma laikposms ir vismaz 3 gadi, darbības rezultātus uzrāda par 3 turējuma laikposmiem: pirmā gada beigās, tad, kad ir pagājusi puse no ieteicamā turējuma laikposma (noapaļojot uz tuvākajām gada beigām), un ieteicamā turējuma laikposma beigās.
21. Attiecībā uz *PRIP*, kuru ieteicamais turējuma laikposms nepārsniedz 1 gadu, darbības rezultātu scenārijus neuzrāda par turēšanas starpposmiem.
22. Attiecībā uz 2. kategorijas *PRIP* vērtības, kas uzrādāmas par starpposmiem, aprēķina, izmantojot šā pielikuma 9.–11. punktā izklāstītās formulas, kur *N* definēts kā tirdzniecības laikposmu skaits no sākumdatuma līdz starpposma beigām.
23. *PRIP* izveidotājs attiecībā uz 1. un 4. kategorijas *PRIP* vērtības, kas uzrādāmas par starpposmiem, aplēs veidā, kas saskan ar aplēsēm ieteicamā turējuma laikposma beigās. Šajā nolūkā ar metodi, kas izmantota, lai aplēstu *PRIP* vērtību katra starpposma sākumā, ir nepieciešams iegūt tādu pašu vērtību attiecībā uz visu ieteicamo turējuma laikposmu, kādu iegūst pēc metodes, kas paredzēta attiecīgi šā pielikuma 15. un 16. punktā.
24. Attiecībā uz 3. kategorijas *PRIP*, lai izstrādātu labvēlīgo, mēreno, nelabvēlīgo un spriedzes scenāriju starpposmā pirms ieteicamā turējuma laikposma beigām, *PRIP* izveidotājs izraugās trīs pamatā esošas simulācijas, kas minētas II pielikuma 16.–24. punktā un kas izmantotas, lai aprēķinātu TRM, un vienu pamatā esošu simulāciju, kas minēta šā pielikuma 13. punktā, balstoties vienīgi uz pamatā esošajiem līmeņiem un tādā veidā, ka simulētā *PRIP* vērtība šajā starpposmā varētu saskanēt ar attiecīgo scenāriju.
- a) Lai izstrādātu labvēlīgo, mēreno, nelabvēlīgo un spriedzes scenāriju starpposmā attiecībā uz 3. kategorijas *PRIP* ar vienu pamatā esošu simulāciju, par kura vērtību ir zināms, ka tā ir pamatā esošā līmeņa pieaugoša funkcija, *PRIP* izveidotājs izraugās trīs pamatā esošas simulācijas, kas minētas II pielikuma 16.–24. punktā un kas izmantotas, lai aprēķinātu TRM un vienu pamatā esošu simulāciju, kā minēts šā pielikuma 13. punktā, rezultātā iegūstot attiecīgi 90. procentiles līmeni labvēlīgajā scenārijā, 50. procentiles līmeni mērenajā scenārijā, 10. procentiles līmeni nelabvēlīgajā scenārijā un procentiles līmeni, kas atbilst 1 %, ja turējuma laikposms ir 1 gads, vai 5 %, ja turējuma laikposms ir citāds, spriedzes scenārijā.

- b) Lai izstrādātu labvēlīgo, mēreno, nelabvēlīgo un spriedzes scenāriju starpposmā attiecībā uz 3. kategorijas *PRIIP* ar vienu pamatā esošu simulāciju, par kura vērtību ir zināms, ka tā ir pamatā esošā līmeņa dilstoša funkcija, *PRIIP* izveidotājs izraugās trīs pamatā esošas simulācijas, kas minētas II pielikuma 16.–24. punktā un kas izmantotas, lai aprēķinātu TRM, rezultātā iegūstot attiecīgi 90. procentiles līmeni nelabvēlīgajā scenārijā, 50. procentiles līmeni mērenajā scenārijā, 10. procentiles līmeni labvēlīgajā scenārijā un procentiles līmeni, kas atbilst 1 %, ja turējuma laikposms ir 1 gads, vai 5 %, ja turējuma laikposms ir citāds, spriedzes scenārijā.
- c) Lai izstrādātu labvēlīgo, mēreno, nelabvēlīgo un spriedzes scenāriju starpposmā attiecībā uz 3. kategorijas *PRIIP*, kas atšķiras no a) un b) apakšpunktā minētajiem, *PRIIP* izveidotājs izraugās pamatā esošas vērtības, kuras saskan ar 90., 50. un 10. procentiles līmeņiem un procentiles līmeni, kas atbilst 1 %, ja turējuma laikposms ir 1 gads, vai 5 %, ja *PRIIP* turējuma laikposms ir citāds, un izmanto šīs vērtības kā sākumvērtību simulācijai, lai konstatētu *PRIIP* vērtību.
25. Attiecībā uz 1. kategorijas *PRIIP*, kas ir regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi, pirkšanas iespējas līgumi vai pārdošanas iespējas līgumi, kuri tiek tirgoti regulētā tirgū vai trešās valsts tirgū, kas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 600/2014 28. pantu uzskatāms par līdzvērtīgu regulētam tirgum, neiekļauj darbības rezultātu scenārijus attiecībā uz turēšanas starpposmiem.
26. Attiecībā uz labvēlīgo, mēreno un nelabvēlīgo scenāriju starpposmos sadalījuma aplēse, kas izmantota, lai nolasītu *PRIIP* vērtību dažādās procentilēs, saskan ar novēroto atdevi un visu tirgus instrumentu, no kuriem ir atkarīga *PRIIP* vērtība, svārstīgumu, kas novērots pēdējos 5 gados. Attiecībā uz spriedzes scenāriju starpposmos sadalījuma aplēse, kas izmantota, lai nolasītu *PRIIP* vērtību dažādās procentilēs, saskan ar visu to tirgus instrumentu simulēto sadalījumu, no kuriem ir atkarīga *PRIIP* vērtība, kas minēta 11. un 13. punktā.
27. Nelabvēlīgajā scenārijā runa ir par *PRIIP* vērtības aplēsi starpposma sākumā, kas saskan ar 10. procentili.
28. Mērenajā scenārijā runa ir par *PRIIP* vērtības aplēsi starpposma sākumā, kas saskan ar 50. procentili.
29. Labvēlīgajā scenārijā runa ir par *PRIIP* vērtības aplēsi starpposma sākumā, kas saskan ar 90. procentili.
30. Spriedzes scenārijā runa ir par *PRIIP* vērtības aplēsi starpposma sākumā, kura saskan ar procentiles līmeni, kas atbilst 1 %, ja 13. punktā minētajā simulētajā sadalījumā turējuma laikposms ir 1 gads, un 5 %, ja turējuma laikposms ir citāds.

Vispārīgas prasības

31. *PRIIP* darbības rezultātus aprēķina, atskaitot visas piemērojamās, VI pielikumu noteiktās izmaksas attiecībā uz atspoguļojamo scenāriju un turējuma laikposmu.
32. Darbības rezultātus atspoguļo naudas vienībās. Izmantotās summas saskan ar summām, kas minētas VI pielikuma 90. punktā.
33. Darbības rezultātus atspoguļo procentuālā izteiksmē kā vidējo gada atdevi no ieguldījuma. Šo skaitli aprēķina, skaitītājā uzrādot neto darbības rezultātus, bet saucējā – sākotnējo ieguldījuma summu vai samaksāto cenu.

Attiecībā uz *PRIIP*, kuru gadījumā nav sākotnējā ieguldījuma vai samaksātās cenas, piemēram, regulētā tirgū tirgotiem nākotnes līgumiem vai mijmaiņas darījumiem, procentuālo daļu aprēķina, ņemot vērā līguma nominālvērtību, un zemsvītras piezīmē sniedz paskaidrojumu par šo aprēķinu.

34. Attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktiem papildus iepriekš, t. sk. 15. punktā, minētajām metodēm, aprēķinot darbības rezultātu scenārijus attiecībā uz ieguldījumu:
- a) ņem vērā turpmāko līdzdalību peļņā;
- b) pieņēmumi par turpmāko līdzdalību peļņā saskan ar pieņēmumu par pamatā esošo aktīvu gada atdeves normu;

- c) pieņēmumi par to, kā turpmākā peļņa tiks sadalīta starp *PRIIP* izveidotāju un individuālo privāto ieguldītāju, un citi pieņēmumi par turpmāko peļņas sadali ir reālistiski un atbilst *PRIIP* izveidotāja pašreizējai komercdarbības praksei un komercdarbības stratēģijai. Ja ir pietiekami pierādījumi, ka sabiedrība mainīs savu praksi vai stratēģiju, pieņēmumi par turpmāko peļņas dalīšanu saskan ar mainīto praksi vai stratēģiju. Attiecībā uz dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām Direktīvas 2009/138/EK darbības jomā šie pieņēmumi saskan ar pieņēmumiem par vadības turpmākajām darbībām, kuras veic, lai novērtētu tehniskās rezerves Maksātspējas II bilancē;
- d) ja darbības rezultātu sastāvdaļa attiecas uz līdzdalību peļņā, kas ir maksājama pēc diskrecionāra ieskata, šo sastāvdaļu pieņem vienīgi labvēlīgajos darbības rezultātu scenārijos;
- e) darbības rezultātu scenārijus aprēķina, balstoties uz ieguldījumu summām, kas norādītas šā pielikuma 32. punktā.
-

V PIELIKUMS

DARBĪBAS REZULTĀTU SCENĀRIJU ATSPUGUĻOŠANAS METODIKA

1. DAĻA

Vispārīga atspoguļošanas specifikācija

1. Darbības rezultātu scenārijus atspoguļo patiesā, precīzi, skaidrā un nemaldinošā veidā un tā, lai tos varētu saprast vidusmēra individuālais privātais ieguldītājs.
2. Ja attiecībā uz PRIIP, kas minēti IV pielikuma 21. punktā, darbības rezultātu scenārijus var norādīt tikai termiņa beigās vai ieteicamā turējuma laikposma beigās, to skaidri norāda aprakstošajā skaidrojumā, kas izklāstīts šā pielikuma 2. daļas E elementā.
3. Visos gadījumos iekļauj aprakstošos skaidrojumus, kas izklāstīti šā pielikuma 2. daļas elementos A, B, C, D un F, izņemot tādu 1. kategorijas PRIIP gadījumā, kuri minēti IV pielikuma 17. punktā; tādā gadījumā izmanto aprakstošos skaidrojumus, kas izklāstīti elementos G–K.

2. DAĻA

Darbības rezultātu scenāriju atspoguļojums

Attiecībā uz visiem PRIIP, izņemot 1. kategorijas PRIIP, kas minēti IV pielikuma 17. punktā, PRIIP izveidotājs atspoguļo darbības rezultātu scenārijus, izmantojot tālāk izklāstītos formātus atkarībā no tā, vai PRIIP ir vienreizējs ieguldījums vai prēmija vai arī PRIIP ar regulāriem maksājumu vai prēmijām. Starposmi var būt dažādi – atkarībā no ieteicamā turējuma laikposma ilguma. Attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktiem iekļauj papildu rindas attiecībā uz scenāriju par apdrošināšanas atlīdzībām, tostarp kumulatīvo biometrisko riska prēmiju apdrošināšanas ieguldījumu produktam ar regulārām prēmijām. Minētajā scenārijā atdevi norāda tikai absolūtās vērtībās.

A veidne: Tiek maksāts vienreizējs ieguldījums un/vai vienreizēja prēmija

Tiek maksāts vienreizējs ieguldījums

Ieguldījums ☐				
Scenāriji		1 gads	[3] gadi	[5] gadi (ieteicamais turējuma laikposms)
Spriedzes scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Nelabvēlīgais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Mērenais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Labvēlīgais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐

Tiek maksāta vienreizēja prēmija

Ieguldījums ☐		1 gads	[3] gadi	[5] gadsī (ieteicamais turējuma laikposms)
Apdrošināšanas prēmija ☐				
[Izdzīvošanas] scenāriji				
Spriedzes scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Nelabvēlīgais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Mērenais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Labvēlīgais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
[Nāves gadījuma] scenārijs				
[Apdrošināšanas gadījums]	Summa, ko labuma guvēji varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐

B veidne: Tiek maksāti regulāri ieguldījumi un/vai prēmijas

Tiek maksāti regulāri ieguldījumi

Ieguldījums ☐		1 gads	[3] gadi	[5] gadsī (ieteicamais turējuma laikposms)
Scenāriji				
Spriedzes scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Nelabvēlīgais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Mērenais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Labvēlīgais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Uzkrātā ieguldījumu summa		☐	☐	☐

Tiek maksātas regulāras prēmijas

Ieguldījums ☐ Apdrošināšanas prēmija ☐		1 gads	[3] gadi	[5] gadi (ieteicamais turējuma laikposms)
[Izdzīvošanas] scenāriji				
Spriedzes scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Nelabvēlīgais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Mērenais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Labvēlīgais scenārijs	Summa, ko varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
	Ikgadējā vidējā atdeve	☐	☐	☐
Uzkrātā ieguldījumu summa		☐	☐	☐
[Nāves gadījuma] scenāriji				
[Apdrošināšanas gadījums]	Summa, ko labuma guvēji varētu saņemt atpakaļ (pēc izmaksu segšanas)	☐	☐	☐
Uzkrātā apdrošināšanas prēmija		☐	☐	☐

Darbības rezultātu scenāriji

[A elements] Šajā [tabulā/diagrammā] ir norādīta naudas summa, ko varat saņemt atpakaļ nākamajos [ieteicamais turējuma laikposms] gados dažādos scenārijos, pieņemot, ka ieguldāt [...] EUR [gadā].

[B elements] Izklāstītie scenāriji atspoguļo jūsu ieguldījuma iespējamās darbības rezultātus. Jūs varat tos salīdzināt ar citu produktu scenārijiem.

[C elements] Izklāstītie scenāriji ir aplēse par turpmākajiem darbības rezultātiem, kas balstīta uz pierādījumiem (no līdzšinējās darbības) par to, kā mainās šā ieguldījuma vērtība, un tie nav precīzs rādītājs. Naudas summa, ko saņemsit, var būt dažāda – atkarībā no tā, kā darbojas tirgus un cik ilgi turat attiecīgo ieguldījumu/produktu.

[D elements] Spriedzes scenārijs rāda iespējamo atdevi ārkārtēju tirgus apstākļu gadījumā; tajā nav ņemta vērā situācija, kad naudas izmaksa vispār nebūtu iespējama.

[Attiecīgā gadījumā] [E elements] Šā produkta gadījumā nav iespējams [viegli] izņemt naudu. Tas nozīmē, ka ir sarežģīti aplēst, kāds naudas apmērs tiktu saņemts atpakaļ, ja naudu izņemtu pirms [ieteicamā turēšanas laikposma/termiņa beigas]. Jums vai nu nebūs iespējams izņemt naudu pirms termiņa vai arī, ja tomēr to darīsiet, jums nāksies segt lielas izmaksas, vai arī tas radīs lielus zaudējumus.

[F elements] norādītie skaitļi ietver visas ar pašu produktu saistītās izmaksas, [attiecīgā gadījumā]: [tomēr tajos var nebūt ietvertas visas izmaksas saistībā ar jūsu maksājumiem savam konsultantam vai izplatītājam] [un tie ietver arī izmaksas saistībā ar jūsu maksājumiem savam konsultantam vai izplatītājam]. Šajos skaitļos nav ņemts vērā jūsu stāvoklis nodokļu jomā, kas var ietekmēt arī to, cik daudz saņemat atpakaļ.

[G elements] Šī diagramma rāda to, kādi varētu būt jūsu ieguldījuma darbības rezultāti. Jūs varat tos salīdzināt ar citu atvasināto instrumentu izmaksājamo summu diagrammām.

[H elements] Attēlotajā diagrammā ir atspoguļota virkne iespējamo iznākumu, un tā nav precīza norāde par to, ko jūs varētu saņemt atpakaļ. Saņemamā summa var būt dažāda – atkarībā no tā, kāda būs pamatā esošā turpmākā attīstība. Attiecībā uz katru pamatā esošo vērtību, diagrammā ir attēlots, kāda būtu peļņa vai zaudējumi no attiecīgā produkta. Uz horizontālās ass ir atspoguļotas dažādas pamatā esošās vērtības iespējamās cenas beigu termiņa dienā, bet uz vertikālās ass ir atspoguļota peļņa vai zaudējumi.

[I elements] Ja pārkat šo produktu, ir uzskatāms, ka sagaidāt, ka pamatā esošā cena [pieaugs/samazināsies].

[J elements] Jūsu maksimālie zaudējumi būtu tādi, ka zaudēsiet visu savu ieguldījumu (samaksāto prēmiju).

[K elements] Norādītie skaitļi ietver visas ar pašu produktu saistītās izmaksas, tomēr tie var neietvert visas izmaksas, ko maksājat savam konsultantam vai izplatītājam. Šajos skaitļos nav ņemts vērā jūsu stāvoklis nodokļu jomā, kas var ietekmēt arī to, cik daudz saņemat atpakaļ.

VI PIELIKUMS

IZMAKSU APRĒĶINĀŠANAS METODIKA

1. DAĻA

Izmaksu saraksts

I. IEGULDĪJUMU FONDU (AIF UN PVKIU) IZMAKSU SARAKSTS

Atklājamās izmaksas*Vienreizējas izmaksas*

1. Vienreizējas izmaksas ir ieguldījuma veikšanas izmaksas vai ieguldījuma izbeigšanas izmaksas, kuras:
 - a) tieši sedz individuālais privātais ieguldītājs; vai
 - b) atskaita no maksājuma, ko saņem individuālais privātais ieguldītājs vai kas viņam ir paredzēts.
2. Vienreizējas izmaksas ir izmaksas, kuras sedz individuālais privātais ieguldītājs un kas netiek atskaitītas no AIF vai PVKIU aktīviem.
3. Vienreizējas izmaksas ietver (bet ne tikai) šādus tūlītējo sākotnējo izmaksu veidus, ko iekļauj izmaksu summā, kas atspoguļojama pamatinformācijas dokumentā:
 - a) izplatīšanas maksa, ciktāl tās apmērs ir zināms pārvaldīšanas sabiedrībai. Ja faktiskā summa pārvaldīšanas sabiedrībai nav zināma, tad attiecībā uz konkrēto PRIIP norāda iespējamo zināmo izplatīšanas izmaksu maksimālo summu;
 - b) izveidošanas izmaksas (tūlītējā daļa);
 - c) tirgvedības izmaksas (tūlītējā daļa);
 - d) pieteikšanās maksa, tai skaitā nodokļi.

Atkārtotas izmaksas

4. Atkārtotas izmaksas ir maksājumi, kas tiek atskaitīti no AIF vai PVKIU aktīviem, un tās ietver:
 - a) izdevumus, kas nenovēršami rodas to darbības gaitā;
 - b) maksājumus, tostarp atalgojumu, personām, kas saistītas ar AIF vai PVKIU vai sniedz tiem pakalpojumus;
 - c) darījuma izmaksas.
5. Atkārtotas izmaksas ietver (bet ne tikai) šādus tādu izmaksu veidus, kuras tiek atskaitītas no AIF vai PVKIU aktīviem un kuras iekļauj izmaksu summā, kas atspoguļojama pamatinformācijas dokumentā:
 - a) visi maksājumi šādām personām, tostarp jebkurai šādai personai, kurai tie ir deleģējuši kādu no savām funkcijām:
 - i) fonda pārvaldīšanas sabiedrība;
 - ii) ieguldījumu brokeru sabiedrība fonda pārvaldes institūciju amatpersonas;
 - iii) depozitārijs;
 - iv) turētājbanka(-as);
 - v) ieguldījumu konsultants;
 - b) visus maksājumus jebkurai personai, kas sniedz ārpalpojumus kādai no minētajām personām, tostarp:
 - i) vērtēšanas un fonda grāmatvedības pakalpojumu sniedzēji;
 - ii) akcionāru pakalpojumu sniedzēji, piemēram, nodošanas aģenti (*transfer agents*) un māklertirgotāji (*broker dealers*), kas ir fonda akciju reģistrētie īpašnieki un kas šo akciju faktiskajiem īpašniekiem sniedz apakšuzskaites pakalpojumus;

- iii) nodrošinājuma pārvaldības pakalpojumu sniedzēji;
 - iv) specializētu brokera pakalpojumu sniedzēji;
 - v) vērtspapīru aizdošanas aģenti;
 - vi) īpašuma pārvaldības pakalpojumu un līdzīgu pakalpojumu sniedzēji;
- c) reģistrācijas maksas, maksas par iekļaušanu sarakstā, regulatīvas un līdzīgas maksas, tostarp maksas par atļaujas piešķiršanu;
- d) maksas par speciālu režīmu attiecībā uz peļņu un zaudējumiem un par kurām izveidoti uzkrājumi;
- e) maksas par revīziju;
- f) maksājumi juridiskiem un profesionāliem konsultantiem;
- g) izplatīšanas un tirgvedības izmaksas, ciktāl to apmērs ir zināms pārvaldīšanas sabiedrībai. Ja faktiskā summa pārvaldīšanas sabiedrībai nav zināma, tad attiecībā uz konkrēto PRIIP norāda iespējamo zināmo izplatīšanas izmaksu maksimālo summu;
- h) finansēšanas izmaksas saistībā ar aizņēmumu (ko sniegušas saistītās personas);
- i) izmaksas saistībā ar kapitāla galvojumu, ko sniedz galvinieks, kas ir trešā persona;
- j) maksājumi trešām personām, ar kuriem sedz izmaksas, kas nenovēršami rodas saistībā ar fonda portfeli ietilpstoša aktīva iegādi vai atsavināšanu (tai skaitā darījuma izmaksas, kas minētas šā pielikuma 7.–23. punktā);
- k) tādu preču vai pakalpojumu vērtība, kurus pārvaldīšanas sabiedrība vai saistīta persona saņem apmaiņā pret tirdzniecības darījumu rīkojumu pieņemšanu;
- l) ja fonds iegulda savus aktīvus PVKIU vai AIF, tā izmaksu kopsavilkuma rādītājā ņem vērā maksas, kas rodas saistībā ar PVKIU vai AIF. Aprēķinā iekļauj:
- i) ja pamatā esošais ir PVKIU vai AIF, izmanto tā visjaunāko pieejamo izmaksu kopsavilkuma rādītāja skaitli; tas var būt skaitlis, ko publicējis PVKIU vai AIF, vai tā operators vai pārvaldīšanas sabiedrība, vai skaitlis, kuru aprēķinājusi uzticama trešā puse, ja tas ir aktuālāks nekā publicētais skaitlis;
 - ii) izmaksu kopsavilkuma rādītāju var samazināt tādā apmērā, par ko spēkā ir vienošanās (un kas vēl nav atspoguļota fonda peļņas vai zaudējumu aprēķinā) par to, ka ieguldošajam fondam no pamatā esošā AIF vai PVKIU pienākas maksu atlaide vai retrocesija;
 - iii) ja ieguldījumu apliecību iegāde vai atsavināšana netiek veikta par PVKIU vai AIF viduscenu (*mid price*), kā darījuma izmaksas ņem vērā darījuma cenas un viduscenas starpības vērtību, ciktāl tā nav iekļauta izmaksu kopsavilkuma rādītājā;
- m) ja fonds iegulda PRIIP, kas nav PVKIU vai AIF, tā izmaksu kopsavilkuma rādītājā ņem vērā maksas, kas veicamas saistībā ar pamatā esošo PRIIP. Aprēķinā iekļauj:
- i) visjaunāko pieejamo pamatā esošā PRIIP izmaksu kopsavilkuma rādītāju;
 - ii) izmaksu kopsavilkuma rādītāju var samazināt tādā apmērā, par ko spēkā ir vienošanās (un kas vēl nav atspoguļota fonda peļņas vai zaudējumu aprēķinā) par to, ka ieguldošajam fondam no pamatā esošā PRIIP pienākas maksu atlaide vai retrocesija;
 - iii) ja ieguldījumu apliecību iegāde vai atsavināšana netiek veikta par pamatā esošā PRIIP viduscenu, kā darījuma izmaksas ņem vērā darījuma cenas un viduscenas starpības vērtību, ciktāl tā nav iekļauta izmaksu kopsavilkuma rādītājā;
- n) ja fonds iegulda ieguldījumu produktā, kas nav PRIIP, tā izmaksu kopsavilkuma rādītājā ņem vērā maksas, kas maksājamas saistībā ar pamatā esošo ieguldījumu produktu. PRIIP izveidotājs izmanto publicētu informāciju, kas ir uzskatāma par izmaksu kopsavilkuma rādītāja pienācīgu aizstājēju, vai aprēķina labāko iespējamo aplēsi par tā maksimālo līmeni, balstoties uz ieguldījumu produkta aktuālā prospekta un jaunākā publicētā ziņojuma un finanšu pārskatu izvērtējumu;

- o) darbības izmaksas (vai jebkādu atlīdzību), kuras paredz vienošanās par maksu dalīšanu, kas noslēgta ar trešo personu, ciktāl tās vēl nav iekļautas kādās citās iepriekš minētajās izmaksās;
- p) ienākumi no efektīviem portfeļa pārvaldības paņēmieniem, ja tie netiek iemaksāti portfelī;
- q) noprotamās (netiešās) izmaksas, kas rodas strukturētiem fondiem, kuri minēti šā pielikuma II iedaļā, konkrētāk, šā pielikuma 36.–46. punktā;
- r) dividendes par akcijām, kas tiek turētas fondu portfelī, ja dividendes netiek uzkrātas fondā.

Papildu izmaksas

- 6. Atklājamā summā ņem vērā šādus papildu izmaksu veidus:
 - a) ar darbības rezultātiem saistītas maksas, kas maksājama pārvaldīšanas sabiedrībai vai ieguldījumu konsultantam, tostarp ar darbības rezultātiem saistītas maksas, kas minētas šā pielikuma 24. punktā;
 - b) peļņas procentuālā daļa (*carried interest*), kas minēta šā pielikuma 25. punktā.

Ar ieguldījumu fondiem saistītu konkrētu izmaksu veidu aprēķināšana

Darījuma izmaksas

- 7. Darījuma izmaksas aprēķina par visu gadu, balstoties uz darījuma izmaksu, kas saistībā ar attiecīgo PRIIP radušās pēdējo trīs gadu laikā, vidējo summu. Ja PRIIP darbība ir ilgusi mazāk par trim gadiem, darījuma izmaksas aprēķina, izmantojot metodiku, kas izklāstīta šā pielikuma 21. punktā.
- 8. Ar PRIIP saistīto darījuma izmaksu kopsummu aprēķina, summējot darījuma izmaksas, kas aprēķinātas saskaņā ar šā pielikuma 9.–23. punktu PRIIP pamatvalūtā attiecībā uz visiem atsevišķajiem konkrētajā laikposmā veiktajiem PRIIP izveidotajiem darījumiem. Šo summu pārvērš procentuālā izteiksmē, dalot ar vidējo PRIIP neto aktīvu summu tajā pašā laikposmā.
- 9. Aprēķinot darījuma izmaksas, kas saistībā ar attiecīgo PRIIP radušās pēdējo trīs gadu laikā, faktiskās darījuma izmaksas jāaprēķina, izmantojot metodiku, kas izklāstīta šā pielikuma 12.–18. punktā, attiecībā uz ieguldījumiem šādos instrumentos:
 - a) pārvedami vērtspapīri, kas definēti Komisijas Direktīvas 2007/16/EK ⁽¹⁾ 2. pantā;
 - b) citi instrumenti, attiecībā uz kuriem bieži pastāv iespēja atsavināt, atpirkt vai citādi realizēt par tirgus dalībniekiem publiski pieejamām cenām, kas ir tirgus cenas vai cenas, kuras ir pieejamas vai apstiprinātas no emitenta neatkarīgās vērtēšanas sistēmās.
- 10. Aplēses par darījuma izmaksām, kurās izmantota šā pielikuma 19. un 20. punktā izklāstītā metodika, izmanto attiecībā uz ieguldījumiem citos instrumentos vai aktīvos.

Vērtības samazinājuma novēršanas mehānismiem piemērojamā pieeja

- 11. Ja PRIIP produkts ietver cenu noteikšanas mehānismu, kas kompensē tāda vērtības samazinājuma (*dilution*) ietekmi, kas izriet no darījumiem ar pašu PRIIP, tad ieguvuma apmēru, kas PRIIP pašreizējiem turētājiem tiek atskaitīts no vērtības samazinājuma novēršanas mehānismiem, var atskaitīt no saistībā ar PRIIP radušajiem darījuma izmaksām, izmantojot šādu metodiku:
 - a) maksājuma par vērtības samazinājuma novēršanu vai cita ar paša PRIIP darījumu saistīta maksājuma apmēru naudas izteiksmē, kas tiek maksāts par labu PRIIP, var atskaitīt no darījuma izmaksu kopsummas
 - b) ieguvums, ko PRIIP gūst, ja tiek emitētas ieguldījumu apliecības (vai citādi tiek darīta iespējama ieguldīšana PRIIP produktos) par cenu, kas nav viduscena, vai ja ieguldījumu apliecības tiek anulētas (vai citādi tiek darīta iespējama naudas līdzekļu atmaksāšana no PRIIP) par cenu, kas nav viduscena, ja vien pats PRIIP gūst šādu ieguvumu, aprēķina šādi un to var atņemt no darījuma izmaksu kopsummas:
 - i) starpība starp emitēto ieguldījumu apliecību cenu un viduscenu, kas reizināta ar emitēto ieguldījumu apliecību neto skaitu;
 - ii) starpība starp anulēto ieguldījumu apliecību cenu un viduscenu, kas reizināta ar anulēto ieguldījumu apliecību neto skaitu.

⁽¹⁾ Komisijas 2007. gada 19. marta Direktīva 2007/16/EK, ar ko īsteno Padomes Direktīvu 85/611/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU), paskaidrojot atsevišķas definīcijas (OV L 79, 20.3.2007., 11. lpp.).

Faktiskās darījuma izmaksas

12. Faktiskās darījuma izmaksas attiecībā uz ikvienu darījumu aprēķina šādi:
- par katru pirkumu, ko veic *PRIIP*, instrumenta cenu laikā, kad pirkuma rīkojums tiek nosūtīts citai personai tā izpildei (turpmāk "rīkojuma saņemšanas cena"), atņem no darījuma neto realizētās izpildes cenas. Iegūto vērtību reizina ar nopirkto ieguldījumu apliecību skaitu;
 - par katru pārdošanu, ko veic *PRIIP*, darījuma neto realizēto izpildes cenu atņem no instrumenta cenas laikā, kad pārdošanas rīkojums tiek nosūtīts citai personai tā izpildei (turpmāk "rīkojuma saņemšanas cena"). Iegūto vērtību reizina ar pārdoto ieguldījumu apliecību skaitu.
13. Neto realizēto izpildes cenu nosaka kā cenu, par kādu darījums tiek izpildīts, ieskaitot visas maksas, komisijas maksas, nodokļus un citus maksājumus (piemēram, maksājumus par vērtības samazinājuma novēršanu), kas tieši vai netieši saistīti ar šo darījumu, ja šie maksājumi tiek veikti no *PRIIP* aktīviem.
14. Rīkojuma saņemšanas cenu nosaka kā cenu, kā ieguldījuma tirgus viduscenu laikā, kad darījuma rīkojums tiek nosūtīts citai personai. Attiecībā uz rīkojumiem, kuri izpildīti dienā, kas nav diena, kurā rīkojums tika sākotnēji nosūtīts citai personai, rīkojuma saņemšanas cenu nosaka kā ieguldījuma sākumcenu darījuma dienā vai, ja sākumcena nav pieejama, iepriekšējo noslēgumcenu. Ja cena nav pieejama laikā, kad darījuma rīkojums tiek nosūtīts citai personai (tādēļ, ka rīkojums iesniegts ārpus tirgus darba laika vai ārpusbiržas tirgos, kuros nav pārredzamības, piemēram, attiecībā uz tekošās dienas cenām), rīkojuma saņemšanas cenu nosaka kā sākumcenu darījuma dienā vai, ja sākumcena nav pieejama, iepriekšējo noslēgumcenu. Ja rīkojums tiek izpildīts bez nosūtīšanas citai personai, rīkojuma saņemšanas cenu nosaka kā ieguldījuma tirgus viduscenu laikā, kad darījums tika izpildīts.
15. Ja informācija par laiku, kad darījuma rīkojums tiek nosūtīts citai personai, nav pieejama (vai nav pieejama pietiekami precīza informācija), vai ja informācija par cenu minētajā laikā nav pieejama, ir pieļaujams kā rīkojuma saņemšanas cenu izmantot ieguldījuma sākumcenu darījuma dienā vai, ja sākumcena nav pieejama, iepriekšējo noslēgumcenu. Ja darījuma izmaksas aprēķina, izmantojot datus pirms 2017. gada 31. decembra, var uzskatīt, ka tekošās dienas cenas nav pieejamas.
16. Izmaksas, kas saistītas ar *PRIIP* veiktajiem darījumiem un kas attiecas uz finanšu instrumentiem, kuri ietilpst vienā no kategorijām, kas minētas Direktīvas 2014/65/ES I pielikuma C iedaļas 4.–10. punktā, aprēķina šādi:
- attiecībā uz instrumentiem, kas ir standartizēti, gadījumā, ja paši instrumenti tiek regulāri tirgoti (piemēram, indeksa nākotnes darījums attiecībā uz ievērojamu akciju indeksu), darījuma izmaksas aprēķina, atsaucoties uz pašu instrumentu. Rīkojuma saņemšanas cenu nosaka kā instrumenta viduscenu;
 - attiecībā uz lineāriem instrumentiem, kas ir pielāgoti, gadījumā, ja cenas nav pārredzamas vai ja paši instrumenti netiek regulāri tirgoti, darījuma izmaksas aprēķina, atsaucoties uz pamatā esošajiem aktīviem. Rīkojuma saņemšanas cenu aprēķina, balstoties uz pamatā esošo aktīvu cenām, izmantojot atbilstošus svērumus, ja ir vairāki pamatā esošie aktīvi. Ja ar instrumentu saistīto darījumu izmaksas ir būtiski augstākas nekā ar pamatā esošo aktīvu saistīto darījumu izmaksas, tas ir jāatspoguļo darījuma izmaksu aprēķinā;
 - attiecībā uz nelineāriem instrumentiem ir pieļaujams, ka darījuma izmaksas tiek aprēķinātas kā starpība starp cenu, kas samaksāta vai saņemta par instrumentiem un instrumenta patieso vērtību, balstoties uz šā pielikuma 36.–46. punktā izklāstīto informāciju.
17. Aprēķinot izmaksas saistībā ar valūtu maiņu, rīkojuma saņemšanas cenai ir jāatspoguļo pamatota aplēse par konsolidēto cenu, un tā nedrīkst būt vienkārši cena, kas pieejama no viena paša darījuma partnera vai valūtu maiņas platformas, pat ja pastāv vienošanās par visu valūtas maiņas darījumu veikšanu ar vienu pašu darījuma partneri.
18. Aprēķinot izmaksas, kas saistītas ar rīkojumiem, kuri sākotnēji iesniegti izsolē, rīkojuma saņemšanas cenu aprēķina kā viduscenu īsi pirms šādas izsoles.

Ar citiem aktīviem saistītās darījuma izmaksas

19. Aplēšot darījuma izmaksas aktīviem, kas nav aktīvi, kuri minēti šā pielikuma 9. punktā, šā pielikuma 12. punktā izklāstīto metodiku izmanto un rīkojuma saņemšanas cenu aprēķina šādi:
- a) attiecībā uz pārdevumu:
- i) rīkojuma saņemšanas cenu aprēķina kā aktīva cenu no iepriekšējā neatkarīgā vērtējuma, kas koriģēta, ņemot vērā izmaiņas tirgū, attiecīgā gadījumā izmantojot atbilstošu etalonindeksu;
 - ii) ja cena no iepriekšējā neatkarīgā vērtējuma nav pieejama, darījuma izmaksas ir jāaplēš, balstoties uz starpību starp darījuma cenu un vērtējumu par aktīva patieso vērtību pirms pārdevuma;
- b) attiecībā uz pirkumu:
- i) rīkojuma saņemšanas cenu aprēķina kā aktīva cenu no iepriekšējā neatkarīgā vērtējuma, kas koriģēta, ņemot vērā izmaiņas tirgū, attiecīgā gadījumā izmantojot atbilstošu etalonindeksu, ja šāda cena ir pieejama;
 - ii) ja cena no iepriekšējā neatkarīgā vērtējuma nav pieejama, darījuma izmaksas ir jāaplēš, balstoties uz starpību starp darījuma cenu un vērtējumu par aktīva patieso vērtību pirms pirkuma.
20. Darījuma izmaksu aplēse nedrīkst būt mazāka par faktisko identificējamo izmaksu apmēru, kas tieši saistītas ar attiecīgo darījumu.

Ar jauniem PRIIP saistītas darījuma izmaksas

21. Attiecībā uz PRIIP, kuru darbība ilgusi mazāk par 3 gadiem un kuri galvenokārt iegulda aktīvos, kas minēti šā pielikuma 9. punktā, darījuma izmaksas var aprēķināt, reizinot aplēsi par portfeļa apgrozījumu ar katras kategorijas aktīvu izmaksām, kas aprēķinātas saskaņā ar metodiku, kas minēta c) apakšpunktā, vai kā vidējo summu no faktiskajām darījuma izmaksām, kuras radušās darbības laikposmā, un standartizētas aplēses, balstoties uz šādu informāciju:
- a) attiecībā uz sešu mēnešu, kuros ir notikusi PRIIP darbība, lielāko reizinājumu darījuma izmaksas aprēķina, balstoties uz šā pielikuma 12.–18.punktā izklāstīto informāciju;
- b) attiecībā uz atlikušo laikposmu, kas nepārsniedz trīs gadus, darījuma izmaksas aplēš, reizinot aplēsi par portfeļa apgrozījumu ar katras kategorijas aktīviem saskaņā ar metodiku, kura minēta c) apakšpunktā;
- c) izmantojamā metodika ir dažāda – atkarībā no aktīvu kategorijas, un to konstatē šādi:
- i) Attiecībā uz aktīvu kategorijām, kas norādītas nākamajā tabulā, darījuma izmaksas aprēķina kā vidējās aplēstās darījuma izmaksas (balstoties uz pircēja piedāvātās cenas un pārdevēja piedāvātās cenas starpību, kas dalīta ar 2), kas saistītas ar attiecīgo aktīvu kategoriju parastos tirgus apstākļos.

Lai aplēstu izmaksas, attiecībā uz katru aktīvu kategoriju identificē vienu vai vairākus atsauces indeksus. Pēc tam apkopo pamatā esošo indeksu vidējās summas no pircēja piedāvātās cenas un pārdevēja piedāvātās cenas starpībām. Apkopotie dati norāda uz pircēja piedāvātās cenas un pārdevēja piedāvātās cenas noslēgumstarpību katra mēneša desmitajā darbdienā pēdējā gada laikā.

Apkopotās pircēja piedāvātās cenas un pārdevēja piedāvātās cenas starpības daļa ar divi, lai iegūtu aplēsi par darījuma izmaksām attiecībā uz katru laika brīdi. Šo vērtību aritmētiskais vidējais ir izmaksu aplēse par darījumiem ar katras kategorijas aktīviem parastos tirgus apstākļos.

Aktīvu kategorijas	
Valsts obligācijas	Valsts obligācijas un līdzīgi instrumenti (attīstīts tirgus, reitingi AAA-A)
	Valsts obligācijas un līdzīgi instrumenti (attīstīts tirgus, citi reitingi (zem A))

Aktīvu kategorijas	
Valsts obligācijas (jaunietekmes tirgi) (konvertējamā un nekonvertējamā valūtā)	Valsts obligācijas (jaunietekmes tirgi) (konvertējamā un nekonvertējamā valūtā)
Investīciju kategorijas uzņēmumu obligācijas	Investīciju kategorijas uzņēmumu obligācijas
Citas uzņēmumu obligācijas	Spekulatīvas kategorijas uzņēmumu obligācijas

- ii) Attiecībā uz aktīvu kategorijām, kas norādīts nākamajā tabulā, darījuma izmaksas (tostarp tieši norādītas izmaksas un noprotamās (netiešās) izmaksas) aplēs, izmantojot salīdzināmu informāciju vai tieši norādīto izmaksu aplēses pieskaitot aplēsēm par pusi no pircēja piedāvātās cenas un pārdevēja piedāvātās cenas starpības, izmantojot metodiku, kas izklāstīta i) punktā.

Aktīvu kategorijas	
Likviditāte	Naudas tirgus instrumenti (skaidrības labad – tie neietver naudas tirgus fondus)
Akcijas (attīstītie tirgi)	Akcijas ar lielu kapitalizāciju (attīstītie tirgi)
	Akcijas ar vidēju kapitalizāciju (attīstītie tirgi)
	Akcijas ar mazu kapitalizāciju (attīstītie tirgi)
Akcijas (jaunietekmes tirgi)	Akcijas ar lielu kapitalizāciju (jaunietekmes tirgi)
	Akcijas ar vidēju kapitalizāciju (jaunietekmes tirgi)
	Akcijas ar mazu kapitalizāciju (jaunietekmes tirgi)
Biržas sarakstā iekļauti atvasinātie instrumenti	Biržas sarakstā iekļauti atvasinātie instrumenti

- iii) Attiecībā uz aktīvu kategorijām, kas norādīts nākamajā tabulā, darījuma izmaksas ir vidējās novērotās darījuma izmaksas (balstoties uz pircēja piedāvātās cenas un pārdevēja piedāvātās cenas starpībām, kas dalītas ar divi) šajā aktīvu kategorijā parastos tirgus apstākļos.

Kad tiek apzinātas novērotās darījuma izmaksas, var ņemt vērā paneļapsekojuma rezultātus.

Aktīvu kategorijas	
Ārpusbiržas	Ārpusbiržas eksotiskie iespējas līgumi
	Ārpusbiržas tradicionālie (<i>plain vanilla</i>) iespējas līgumi
	Ārpusbiržas procentu likmju mijmaiņas darījumi, kredītriska mijmaiņas līgumi u. tml.
	Ārpusbiržas mijmaiņas darījumi un līdzīgi instrumenti (procentu likmju mijmaiņas darījumi, kredītriska mijmaiņas līgumi u. tml.)
	Ārpusbiržas valūtu maiņas nākotnes darījumi (attīstītie tirgi)
	Ārpusbiržas valūtu maiņas nākotnes darījumi (jaunietekmes tirgi)

22. Portfeļa apgrozījums attiecībā uz PRIIP, kura darbība ilgusi mazāk par vienu gadu, ir jāaplēs konsekventi un atbilstoši ieguldījumu politikai, kas izklāstīta piedāvājuma dokumentos. Portfeļa apgrozījums attiecībā uz PRIIP, kura darbība ilgusi ilgāk par vienu gadu, ir jāaplēs konsekventi un atbilstoši faktiskajam portfeļa apgrozījumam.
23. Attiecībā uz PRIIP, kuru darbība ilgusi mazāk par trim gadiem un kuri galvenokārt iegulda aktīvos, kas nav šā pielikuma 9. punktā minētie aktīvi, PRIIP izveidotājs aplēs darījuma izmaksas, balstoties uz patiesās vērtības metodi un izmantojot salīdzināmus aktīvus.

No darbības rezultātiem atkarīgas maksas

24. Lai aprēķinātu no darbības rezultātiem atkarīgas maksas, rīkojas šādi:

- a) aprēķina maksas, balstoties uz vēsturiskiem datiem par pēdējiem 5 gadiem. Gada maksas, kas atkarīga no darbības rezultātiem, vidējo vērtību aprēķina procentuālā izteiksmē,
- b) ja nav pieejama pilna datu vēsture par maksām, kas atkarīgas no darbības rezultātiem, jo fonds/akciju kategorija ir jauni vai no darbības rezultātiem atkarīgas maksas ieviešanas vai viena tās parametra izmaiņu rezultātā ir mainījušies fonda noteikumi, iepriekš minēto metodi koriģē šādi:
 - i) izmanto attiecīgos pieejamos vēsturiskos datus par no darbības rezultātiem atkarīgām maksām saistībā ar fondu/akciju kategoriju;
 - ii) attiecībā uz gadiem, par kuriem dati nav pieejami, aplēs fonda/akciju kategorijas atdevi un tāda modeļa gadījumā, kas paredz salīdzinošu no darbības rezultātiem atkarīgu maksu, ņemt vērā vēsturiskos datus par etalonlikmi/robežlikmi;

jaunu fondu atdevi aplēs, izmantojot salīdzināma fonda vai līdzinieku grupas atdevi. Aplēstā atdevē ir bruto atdevē, kas ietver visas jaunā fonda izmaksas. Tādēļ līdzinieku grupas atdeves dati ir jākoriģē, pieskaitot vidējās nozīmīgās izmaksas, kas izriet no jaunā fonda noteikumiem. Piemēram, tādas jaunas kategorijas gadījumā, kurai ir atšķirīga maksu struktūra, šīs jaunās kategorijas atdevi koriģē, ņemot vērā esošās kategorijas izmaksas;
 - iii) aprēķina maksas no izlases laikposma sākuma, kā noteikts a) apakšpunktā, līdz dienai, kad attiecībā uz fondu kļūst pieejami faktiskie dati par maksu, kas atkarīga no darbības rezultātiem, iepriekš minētajiem vēsturiskajiem datiem piemērojot attiecīgo algoritmu;
 - iv) abas no darbības rezultātiem atkarīgās maksas datu virknes apvieno vienā datu virknē attiecībā uz visu izlases laikposmu, kā paredzēts a) apakšpunktā;
 - v) aprēķina no darbības rezultātiem atkarīgās maksas, izmantojot a) apakšpunktā minēto metodiku (vidējās no darbības rezultātiem atkarīgās maksas gadā).

Peļņas procentuālā daļa

25. Lai aprēķinātu peļņas procentuālo daļu, veic šādus pasākumus:

- a) aprēķina maksas, balstoties uz vēsturiskiem datiem par pēdējiem 5 gadiem. Gada vidējo peļņas procentuālo daļu aprēķina procentuālo izteiksmē;
- b) ja nav pieejami pilnīgi vēsturiskie dati par peļņas procentuālo daļu, jo fonds/akciju kategorija ir jauni vai līdz ar peļņas procentuālās daļas ieviešanu vai viena tās parametra izmaiņām ir mainījušies fonda noteikumi, iepriekš minēto metodi koriģē, veicot šādus pasākumus:
 - i) ņem attiecīgos pieejamos vēsturiskos datus par peļņas procentuālo daļu attiecībā uz fondu/akciju kategoriju;
 - attiecībā uz gadiem, par kuriem dati nav pieejami, aplēs fonda/akciju kategoriju atdevi,
 - jaunu fondu atdevi aplēs, izmantojot salīdzināma fonda vai līdzinieku grupas atdevi. Aplēstā atdevē ir bruto atdevē, kas ietver visas jaunā fonda izmaksas. Tādēļ līdzinieku grupas atdevē ir jākoriģē, pieskaitot vidējās nozīmīgās izmaksas, kas izriet no jaunā fonda noteikumiem. Piemēram, tādas jaunas kategorijas gadījumā, kurai ir atšķirīga maksu struktūra, šīs jaunās kategorijas atdevi koriģē, ņemot vērā esošās kategorijas izmaksas.
 - ii) aprēķina peļņas procentuālo daļu no a) apakšpunktā paredzētā izlases laikposma sākuma līdz dienai, kad kļūst pieejami fonda faktiskie dati par peļņas procentuālo daļu, piemērojot attiecīgo algoritmu iepriekš minētajām vēsturisko datu virknēm;
 - iii) abas no darbības rezultātiem atkarīgās maksas datu virknes apvieno vienā datu virknē attiecībā uz visu izlases laikposmu, kā paredzēts a) apakšpunktā;
 - iv) aprēķina peļņas procentuālo daļu, izmantojot a) apakšpunktā minēto metodiku (vidējā peļņas procentuālā daļa gadā).

26. Ja visā ieguldījuma laikā netiek ieturēta peļņas procentuālā daļa, izmaksu sastāva tabulā norādei par to, ka peļņas procentuālā daļa ir vienāda ar nulli, ir jāpievieno brīdinājums, lai precizētu, ka maksājumu $x\%$ apmērā no galīgās atdeves ietur tad, kad ieguldītājs izbeidz savu ieguldījumu.

II. PRIP, KAS NAV IEGULDĪJUMU FONDI, IZMAKSU SARAKSTS

Atklājamās izmaksas

Vienreizējas izmaksas

27. Vienreizējas izmaksas ir ieguldījuma veikšanas izmaksas un ieguldījuma izbeigšanas izmaksas, kas ietver sākotnējo maksu, komisijas maksu vai citu summu, kuru individuālais privātais ieguldītājs maksā tieši vai kuru atskaita no maksājuma, ko saņem individuālais privātais ieguldītājs vai kas viņam ir paredzēts.
28. Vienreizējas izmaksas sedz PRIP, kas nav ieguldījumu fonds, neatkarīgi no tā, vai tie ir izdevumi, kuri nenovēršami rodas saistībā ar tā darbību, vai atalgojumu personai, kas ir ar to saistīta vai sniedz tam pakalpojumus.

Vienreizējas ieguldījuma veikšanas izmaksas un maksas

29. Vienreizējas ieguldījuma veikšanas izmaksas un maksas ietver (bet ne tikai) šādus veidus, kurus ņem vērā izmaksu summā, kas atklājama attiecībā uz PRIP, kas nav ieguldījumu fondi:
- komisijas maksa par pārdošanu;
 - strukturēšanas izmaksas, tostarp tirgus uzturēšanas izmaksas (cenu starpība) un norēķinu izmaksas;
 - riska ierobežošanas izmaksas (lai nodrošinātu, ka PRIIP izveidotājs spēj replicēt strukturētā produkta atvasināto sastāvdaļu darbības rezultātus – šīs izmaksas ietver darījuma izmaksas)
 - maksa par juridiskām konsultācijām;
 - kapitāla galvojuma izmaksas;
 - noprotamā (netiešā) prēmija, ko maksā emitentam.

Vienreizējas ieguldījuma izbeigšanas izmaksas un maksas

30. Vienreizējas ieguldījuma izbeigšanas izmaksas un maksas ietver (bet ne tikai) šādus veidus, kurus ņem vērā summā, kas atklājama attiecībā uz PRIP, kuri nav ieguldījumu fondi:
- samērīgas maksas;
 - pircēja piedāvātās cenas un vidus cenas starpību produkta pārdošanas gadījumā un piemērojamās tieši norādītās izmaksas vai līgumsodus par pirmstermiņa atkāpšanos no darījuma. Pircēja piedāvātās cenas un vidus cenas starpību aplēs saistībā ar otrreizējā tirgus pieejamību, tirgus apstākļiem un produkta veidu. Gadījumā, ja PRIIP izveidotājs (vai saistīta trešā persona) ir vienīgais pieejamais darījuma partneris, lai varētu nopirkt produktu otrreizējā tirgū, tas aplēs ieguldījuma izbeigšanas izmaksas, kas pieskaitāmas produkta patiesajai vērtībai saskaņā ar tā iekšējo politiku;
 - ar līgumu par cenu starpību (CFD) saistītās izmaksas, piemēram:
 - komisijas maksa, ko iekasē CFD nodrošinātāji – vispārīga komisijas maksa vai komisijas maksa par katru tirdzniecības darījumu, t. i., tirdzniecības darījuma sākumā un noslēgumā;
 - CFD tirdzniecības izmaksas, piemēram, pircēja piedāvātās cenas un pārdevēja piedāvātās cenas starpības, izmaksas saistībā ar finansēšanu dienas ietvaros un uz nakti, kontu pārvaldības maksas un nodokļi, kas vēl nav iekļauti patiesajā vērtībā.

Atkārtotas izmaksas

31. Atkārtotas izmaksas ir maksājumi, kurus regulāri atskaita no visiem maksājumiem, kas paredzēti individuālam privātajam ieguldītājam, vai no ieguldītās summas.
32. Atkārtotas izmaksas ietver visu veidu izmaksas, kuras sedz PRIP, kas nav ieguldījumu fonds, neatkarīgi no tā, vai tie ir izdevumi, kas nenovēršami rodas saistībā ar tā darbību, vai atalgojums personai, kas ar to saistīta vai sniedz tam pakalpojumus.

33. Tālāk izklāstīts orientējošs, neizsmelošs saraksts ar tādu atkārtotu maksu veidiem, kuras, ja tiek atskaitītas vai ieturētas atsevišķi, ņem vērā, aprēķinot atklājamo summu:

- a) izmaksas, kas saistītas ar kuponu maksājumiem;
- b) izmaksas, kas saistītas ar pamatā esošo, ja tāds ir.

Izmaksas saistībā ar PRIP, kas minēti IV pielikuma 17. punktā

34. Vienreizējas ieguldījuma izbeigšanas izmaksas un maksas ir maksas par biržas un tīrvērtes pakalpojumiem un norēķiniem (ja tās ir zināmas).
35. Atkārtotas izmaksas ir riska ierobežošanas izmaksas, kas rodas normālos tirgus apstākļos un saspringtos tirgus apstākļos.

Noprotamo (netiešo) izmaksu aprēķināšana attiecībā uz PRIP, kas nav ieguldījumu fondi

36. Lai aprēķinātu noprotamās (netiešās) izmaksas, kas iegultas PRIP, PRIIP izveidotājs atsauca uz emisijas cenu un – pēc pietiekšanās laikposma – uz cenu, par kādu iespējams nopirkt šo produktu otrreizējā tirgū.
37. Starpība starp produkta cenu un patieso vērtību ir uzskatāma par aplēsi par ieguldījuma veikšanas izmaksu, kas iekļautas cenā, kopsummu. Ja PRIIP izveidotājs nespēj nošķirt nozīmīgās noprotamās (netiešās) izmaksas, kas atklājamas, kā minēts šā pielikuma 29. punktā, izmantojot starpību starp cenu un patieso vērtību, tas sazinās ar dažādo produkta sastāvdaļu emitentu vai attiecīgo struktūru, lai apkopotu attiecīgo informāciju par šīm izmaksām.
38. Patiesā vērtība ir cena, kāda tiktu saņemta, lai pārdotu aktīvu, vai tiktu maksāta, lai nodotu saistības, parastā darījumā galvenajā (vai visizdevīgākajā) tirgū mērīšanas dienā pašreizējos tirgus apstākļos (t. i., ieguldījuma izbeigšanas cena), neatkarīgi no tā, vai šī cena ir tieši novērojama vai aplēsta, izmantojot citu vērtēšanas paņēmieni.
39. Patiesās vērtības politikā, kas attiecas uz patiesās vērtības mērīšanu, nosaka vairākus noteikumus, tostarp par šādām jomām:
- a) pārvaldība;
 - b) patiesās vērtības aprēķināšanas metodika.
40. Noteikumus, kas minēti šā pielikuma 39. punktā, paredz tāda vērtēšanas procesa izstrādāšanu, kas:
- a) atbilst piemērojamiem grāmatvedības standartiem attiecībā uz patieso vērtību;
 - b) nodrošina, ka iekšējie cenu noteikšanas modeļi attiecībā uz PRIP saskan ar metodiku, modelēšanu un standartiem, kurus PRIIP izveidotājs izmanto, lai savu portfeli vērtētu ar hipotēzi, ka produkts ir pieejams pārdošanai vai tiek turēts tirdzniecībai;
 - c) atbilst produkta sarežģītības pakāpei un pamatā esošā veidam;
 - d) ņem vērā emitenta kredītrisku un nenoteiktību attiecībā uz pamatā esošo;
 - e) nosaka kritērijus aktīva tirgus konstatēšanai, lai novērstu to, ka riskiem tiek nepareizi noteikta cena, kas ekstrēmās gadījumos varētu radīt ievērojami neprecīzas aplēses;
 - f) pēc iespējas palielina nozīmīgu novērojamo tirgus datu izmantošanu un pēc iespējas samazina nenovērojamo datu izmantošanu.
41. Strukturēta produkta patieso vērtību konstatē, balstoties uz:
- a) tirgus cenām, ja tās ir pieejamas vai tiek efektīvi noteiktas;
 - b) iekšējiem cenu noteikšanas modeļiem, kā ievaddatus izmantojot tirgus vērtības, kas ir netieši saistītas ar produktu vai atvasinātas no produktiem, kuriem piemīt līdzīgas īpašības (salīdzināmā pieeja);
 - c) iekšējiem cenu noteikšanas modeļiem, balstoties uz ievaddatiem, kas nav tieši atvasināti no tirgus datiem, par kuriem ir jāformulē aplēses un pieņēmumi (novērtēšana pēc modeļa).
42. Ja patieso vērtību nevar atvasināt no tirgus cenām, to aprēķina, izmantojot vērtēšanas paņēmieni, ar ko var pienācīgi atspoguļot dažādos faktorus, kuri ietekmē produkta izmaksājamo summu struktūru, maksimāli izmantojot tirgus datus.

43. Vērtēšanas paņēmienā, kas minēts šā pielikuma 42. punktā, atkarībā no produkta sarežģītības ņem vērā šādus aspektus:
- nesaistītu pušu darījuma principa izmantošana nesenos tirgus darījumos starp informētiem un profesionāliem darījuma partneriem;
 - norāde par pašreizējo tirgus cenu citam, būtībā tādām pašām instrumentam;
 - tāda atbilstoša diskontētas naudas plūsmas modeļa izmantošana, kurā katras naudas plūsmas iespējamība ir konstatēta, izmantojot atbilstošu modeli par aktīvu cenu attīstību.
44. Attiecībā uz produktiem, uz kuriem ir jāpiesakās, patieso vērtību aprēķina dienā, kad tiek pieņemti produkta noteikumi. Šis vērtēšanas datums ir tuvs pieteikšanās laikposma sākumam. Ja piedāvājuma laikposms ir ilgs vai ja tirgū pastāv lielas svārstības, nosaka kritēriju, pēc kura atjaunina informāciju par izmaksām.
45. Ja tiek izmantoti pagaidu noteikumi, izmaksas aprēķina, izmantojot produkta minimālos noteikumus.
46. Ja tiek izmantotas mainīgas pieteikšanās cenas, nosaka kārtību, kā iekļauj un atklāj dažādo pieteikšanās cenu ietekmi uz izmaksām.

III. AR APDROŠINĀŠANAS IEGULDĪJUMU PRODUKTIEM SAISTĪTO IZMAKSU SARAKSTS

Atklājamās izmaksas

Vienreizējas izmaksas

47. Vienreizējas izmaksas ir ieguldījuma veikšanas izmaksas un ieguldījuma izbeigšanas izmaksas, kas ietver sākotnējo maksu, komisijas maksu vai citu summu, kuru individuālais privātais ieguldītājs maksā tieši vai kuru atskaita no pirmā maksājuma vai no ierobežota maksājumu skaita, kas ir paredzēts individuālajam privātajam ieguldītājam, vai no maksājuma, kas tiek veikts produkta dzēšanas vai izbeigšanas gadījumā.
48. Vienreizējas izmaksas rodas saistībā ar apdrošināšanas ieguldījumu produktu neatkarīgi no tā, vai tie ir izdevumi, kas nenovēršami rodas saistībā ar tā darbību, vai atalgojums personai, kas ar to ir saistīta vai sniedz tam pakalpojumus.
49. Vienreizējas izmaksas ietver (bet ne tikai) šādu veidu ieguldījuma veikšanas izmaksas un maksas, kuras ņem vērā summā, kas atklājamas attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktiem:
- strukturēšanas un tirgvedības izmaksas;
 - iegādes, izplatīšanas un pārdošanas izmaksas;
 - apstrādes/darbības izmaksas (tostarp apdrošināšanas seguma pārvaldības izmaksas);
 - biometriskā riska prēmiju izmaksu daļa, kas minēta šā pielikuma 59. punktā;
 - izmaksas saistībā ar nepieciešamā kapitāla turēšanu (tūlītējā daļa, kas atklājama, ja tā tiek ieturēta).

Atkārtotas izmaksas

50. Atkārtotas izmaksas ir maksājumi, kas tiek regulāri atskaitīti no visiem maksājumiem no individuālā privātā ieguldītāja vai no ieguldītās summas vai summām, kuras nav attiecinātas uz individuālo privāto ieguldītāju saskaņā ar peļņas sadales mehānismu.
51. Atkārtotas izmaksas ietver visu veidu izmaksas, kuras sedz apdrošināšanas ieguldījumu produkts neatkarīgi no tā, vai tie ir izdevumi, kas nenovēršami rodas saistībā ar tā darbību, vai atalgojums personai, kas ar to saistīta vai sniedz tam pakalpojumus.
52. Tālāk izklāstīts orientējošs, neizmēlošs saraksts ar tādu atkārtotu maksu veidiem, kuras ņem vērā, aprēķinot VII pielikuma 2. tabulā minēto summu "citas pastāvīgas izmaksas":
- strukturēšanas un tirgvedības izmaksas;
 - iegādes, izplatīšanas un pārdošanas izmaksas;
 - apstrādes/darbības izmaksas (tostarp apdrošināšanas seguma pārvaldības izmaksas);
 - biometriskā riska prēmiju izmaksu daļa, kas minēta šā pielikuma 59. punktā;
 - citas administratīvās izmaksas;

- f) kapitāla turēšanas izmaksas (atkārtotu izmaksu daļa, kas atklājama, ja tās tiek ieturētas);
 - g) noprotamas (netiešas) summas, kas maksājamas par ieguldīto summu, piemēram, izmaksas, kuras rodas saistībā ar apdrošināšanas sabiedrības ieguldījumu pārvaldīšanu (noguldījumu maksas, izmaksas saistībā ar jauniem ieguldījumiem u. c.);
 - h) maksājumi trešām personām, lai segtu izmaksas, kas nenovēršami rodas saistībā ar tādu aktīvu iegādi vai atsavināšanu, kuri pieder apdrošināšanas ieguldījumu produktam (tostarp darījuma izmaksas, kas minētas šā pielikuma 7.–23. punktā).
53. Ja apdrošināšanas ieguldījumu produkts daļu savu aktīvu iegulda PVKIU vai AIF, vai PRIIP, kas nav PVKIU un AIF, vai ieguldījumu produktā, kas nav PRIIP, attiecīgi piemēro šā pielikuma 5. punkta l), m) vai n) apakšpunktu.

Apdrošināšanas ieguldījumu produkta biometriskā riska prēmijas izmaksu atklāšana

Biometriskā riska prēmiju izmaksu daļa

54. Biometriskā riska prēmijas ir prēmijas, kuras individuāls privātais ieguldītājs maksā tieši vai kuras tiek atskaitītas no summām, kas tiek kreditētas pie matemātiskajām rezervēm, vai no apdrošināšanas polises dalības prēmijas, un ar tām ir paredzēts segt ar apdrošināšanas segumu saistīto atlīdzību maksājumu statistisko risku.
55. Biometriskā riska prēmiju patiesā vērtība ir turpmāko no apdrošināšanas seguma izrietošo atlīdzības maksājumu paredzamā pašreizējā vērtība, ja piemēro procentu likmes, kas minētas šā pielikuma 71. punkta a) apakšpunktā, ņemot vērā šādus apsvērumus:
- a) vislabākās iespējamās aplēses pieņēmumus par šiem atlīdzības maksājumiem, kas izriet no atsevišķā PRIIP izveidotāja portfeļa individuālā riska profila;
 - b) citas izmaksājamas summas saistībā ar apdrošināšanas segumu (atlaides par biometriskajām riska prēmijām, kas tiek atmaksātas individuāliem privātajiem ieguldītājiem, atlīdzības maksājumu palielinājums, turpmāko prēmiju samazinājums u. c.), kuras izriet no peļņas sadales mehānismiem (tiesību normās reglamentētiem un/vai līgumiskiem).
56. vislabākās iespējamās aplēses pieņēmumus par turpmākajiem atlīdzības maksājumiem, kas izriet no apdrošināšanas seguma, nosaka reālistiski.
57. Aplēstie turpmākie atlīdzības maksājumi neietver piesardzības maržas (*prudency margins*) un izmaksas saistībā ar apdrošināšanas seguma pārvaldīšanu.
58. Attiecībā uz izveidotajiem Direktīvas 2009/138/EK darbības jomā šie vislabākās aplēses pieņēmumi saskan ar attiecīgajiem pieņēmumiem, kuri tiek izmantoti tehnisko rezervju aprēķināšanai "Maksātspēja II" bilancē.
59. Biometriskā riska prēmiju izmaksu daļa ir starpība starp biometriskajām riska prēmijām, kas tiek ieturētas no individuāla privāta ieguldītāja, kas minēts šā pielikuma 54. punktā, un biometriskā riska prēmiju patieso vērtību, kas minēta šā pielikuma 55. punktā.
60. PRIIP izveidotājs aprēķinā par vienreizējām izmaksām vai atkārtotām izmaksām var iekļaut arī biometriskā riska prēmiju pilno apmēru (šādu prēmiju izmaksu daļas vietā).

2. DAĻA

Izmaksu kopsavilkuma rādītāji un izmaksu kombinētā ietekme

I. IZMAKSU KOPSAVILKUMA RĀDĪTĀJI

61. PRIIP izmaksu kopsavilkuma rādītājs ir ienesīguma samazinājums, kura iemesls ir kopējās izmaksas, ko aprēķina saskaņā ar šā pielikuma 70.–72. punktu.
62. Izmaksu kopsavilkuma rādītāja aprēķināšanas vajadzībām atklājamās izmaksas, kas minētas šā pielikuma 72. punktā, ir izmaksu kopsumma. Attiecībā uz ieguldījumu fondiem tā ir vienāda ar šā pielikuma 1. un 2. punktā minēto izmaksu summu, kā arī šā pielikuma 4. un 6. punktā minēto izmaksu summu; attiecībā uz PRIIP, kas nav ieguldījumu fondi, izņemot PRIIP, kas minēti IV pielikuma 17. punktā, to izmaksu summu, kuras minētas šā pielikuma 27. un 28. punktā, kā arī šā pielikuma 31. un 32. punktā minēto izmaksu summu; attiecībā uz PRIIP, kas minēti IV pielikuma 17. punktā – izmaksu summu, kas minēta šā pielikuma 34. un 35. punktā; un attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktiem – šā pielikuma 47. un 48. punktā minēto izmaksu summu, kā arī 50. un 51. punktā minēto izmaksu summu. Attiecīgā gadījumā izmaksu kopsumma ietver arī līgumsodu par atkāpšanos no darījuma.

Vienreizējas izmaksas un vienreizēju izmaksu attiecība (rādītājs)

63. PRIIP ieguldījuma veikšanas un izbeigšanas izmaksu attiecība ir gada ienesīguma samazinājums, kā iemesls ir ieguldījuma veikšanas izmaksas un ieguldījuma izbeigšanas izmaksas, kuras aprēķina saskaņā ar šā pielikuma 70.–72. punktu.
64. Lai aprēķinātu ieguldījuma veikšanas izmaksu un ieguldījuma izbeigšanas izmaksu attiecību, atklājamās izmaksas, kas minētas šā pielikuma 72. punktā, attiecībā uz ieguldījumu fondiem ir šā pielikuma 1. un 2. punktā minētās ieguldījuma veikšanas izmaksas un ieguldījuma izbeigšanas izmaksas; attiecībā uz PRIP, kas nav ieguldījumu fondi, izņemot PRIIP, kas minēti IV pielikuma 17. punktā – šā pielikuma 27. un 28. punkts; attiecībā uz PRIIP, kas minēti IV pielikuma 17. punktā – 35. punkts; un attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktiem – šā pielikuma 47. un 48. punkts. Attiecīgā gadījumā ieguldījuma izbeigšanas izmaksas ietver arī līgumsodu par atkāpšanos no darījuma.

Atkārtotu izmaksu, portfeļa darījuma izmaksu un apdrošināšanas izmaksu/citu atkārtotu izmaksu attiecība

65. PRIIP portfeļa darījuma izmaksu, apdrošināšanas izmaksu un citu atkārtotu izmaksu attiecība ir gada ienesīguma samazinājums portfeļa darījuma izmaksu un citu atkārtotu izmaksu dēļ, ko aprēķināta saskaņā ar šā pielikuma 70.–72. punktu.
66. Portfeļa darījuma izmaksu attiecības un apdrošināšanas izmaksu attiecības aprēķināšanas vajadzībām piemēro šādus noteikumus:
- portfeļa darījuma aprēķināšanas vajadzībām atklājamās izmaksas, kas minētas 72. punktā, attiecībā uz ieguldījumu fondiem ir šā pielikuma 7.–23. punktā minētās portfeļa darījuma izmaksas, attiecībā uz PRIP, kas nav ieguldījumu fondi (izņemot PRIIP, kas minēti IV pielikuma 17. punktā) – šā pielikuma 29. punkta c) apakšpunktā minētās portfeļa darījuma izmaksas, bet attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktiem – šā pielikuma 52. punkta h) apakšpunktā minētās portfeļa darījuma izmaksas;
 - apdrošināšanas izmaksu attiecības aprēķināšanas vajadzībām atklājamās izmaksas, kas minētas šā pielikuma 72. punktā, attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktiem ir šā pielikuma 59. un 60. punktā minētās apdrošināšanas izmaksas.
67. Citu atkārtotu izmaksu attiecība ir gada ienesīguma samazinājums citu atkārtotu izmaksu dēļ, ko aprēķina kā starpību starp šā pielikuma 61. punktā minēto izmaksu kopsavilkuma rādītāju un summu, kas sastāv no šā pielikuma 63. punktā minētās vienreizēju izmaksu attiecības, šā pielikuma 66. punkta a) apakšpunktā minētās portfeļa darījuma izmaksu attiecības, šā pielikuma 66. punkta b) apakšpunktā minētās apdrošināšanas izmaksu attiecības un šā pielikuma 68. punktā minētās papildu izmaksu attiecības.

Papildu izmaksas un papildu izmaksu attiecība (no darbības rezultātiem atkarīgas maksas un peļņas procentuālās daļas attiecība)

68. No darbības rezultātiem atkarīgo maksu attiecības aprēķināšanas vajadzībām 72. punktā minētās atklājamās izmaksas attiecībā uz ieguldījumu fondiem ir šā pielikuma 6. punkta a) apakšpunktā minētās portfeļa papildu izmaksas. Peļņas procentuālās daļas attiecības aprēķināšanas vajadzībām šā pielikuma 72. punktā minētās atklājamās izmaksas attiecībā uz ieguldījumu fondiem ir šā pielikuma 6. punkta b) apakšpunktā minētās portfeļa papildu izmaksas.
69. VII pielikumā minētās “pastāvīgas izmaksas”, “no darbības rezultātiem atkarīgas maksas” un “peļņas procentuālās daļas” ir attiecīgi šajā pielikumā un 5. pantā minētās “atkārtotas izmaksas”, “no darbības rezultātiem atkarīgo maksu rādītājs” un “peļņas procentuālās daļas rādītājs”.

Izmaksu kopsavilkuma rādītāja aprēķināšana

70. Izmaksu kopsavilkuma rādītāju aprēķina kā starpību starp diviem skaitļiem procentuālā izteiksmē – i un r , kur r ir gada iekšējā atdeves likme attiecībā pret individuāla privātā ieguldītāja bruto maksājumiem un aplēstiem atlīdzības maksājumiem individuālajam privātajam ieguldītājam ieteicamajā turējuma laikposmā, bet i ir gada iekšējā atdeves likme attiecīgajā bezizmaksu scenārijā.
71. Turpmāko atlīdzības maksājumu aplēses saskaņā ar šā pielikuma 70. punktu balsta uz šādiem pieņēmumiem:
- izņemot IV pielikuma 17. punktā minētos PRIIP, gada iekšējā atdeves likme, t. i., PRIIP darbības rezultātus aprēķina, piemērojot metodiku un pamatā esošo hipotēzi, kas tiek izmantota, lai aplēstu mēreno scenāriju no darbības rezultātu scenāriju iedaļas pamatinformācijas dokumentā;
 - atlīdzības maksājumus aplēš, pieņemot, ka tiek atskaitītas visas izmaksas, kas iekļautas izmaksu kopsummā saskaņā ar šā pielikuma 62. punktu;

- c) attiecībā uz IV pielikuma 17. punktā minētajiem PRIIP un attiecībā uz PVKIU vai ne-PVKIU fondiem, kuriem PRIIP izveidotājs izmanto šīs regulas 14. panta 2. punktā minēto ieguldītājiem paredzēto pamatinformācijas dokumentu, darbības rezultāts ir 3 %.

72. Šā pielikuma 70. punktā minētā bezizmaksu scenārija aprēķināšanas vajadzībām piemēro šādus noteikumus:

- a) *i* aprēķināšanas vajadzībām individuālā privātā ieguldītāja veiktos bruto maksājumus no *r* aprēķina samazina par atklājamām izmaksām vai prognozētos atlīdzības maksājumus individuālajam privātajam ieguldītājam no *r* aprēķina palielina, pieņemot, ka papildus bija ieguldītas atklājamo izmaksu summas. Tādā gadījumā *i* ir gada iekšējās atdeves likme attiecībā pret šiem koriģētajiem maksājumiem, kurus veic individuālais privātais ieguldītājs vai kuri tiek veikti viņam;
- b) ja atklājamās izmaksas var tikt izteiktas kā konstantas aktīvu vērtības procentuālā izteiksmē, tās var neņemt vērā, veicot šā pielikuma 72. punkta a) apakšpunktā minēto aprēķinu, un pēc tam tā vietā pievienot gada iekšējās atdeves likmei procentuālā izteiksmē *i* attiecībā uz bezizmaksu scenāriju.

Konkrētas prasības attiecībā uz PRIP, kas nav ieguldījumu fondi

73. Šā pielikuma 70. punktā minētā bezizmaksu scenārija aprēķināšanas vajadzībām attiecībā uz PRIP, kuri nav ieguldījumu fondi, šā pielikuma 72. punktā minētos individuālā privātā ieguldītāja bruto maksājumus no *r* aprēķina, kas minēts šā pielikuma 72. punktā, samazina par atklājamo izmaksu summu.

Konkrētas prasības attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktiem

74. Šā pielikuma 70.–72. punktā izklāstīto aprēķinu vajadzībām pieņem, ka attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktiem turējuma laikposmā netiek veikti maksājumi, kas izrietētu no apdrošināšanas seguma. Tādējādi izmaksu kopsavilkuma rādītāju aprēķina, balstoties vienīgi uz paredzētajiem nodibinājuma atlīdzības maksājumiem.

75. Ciktāl atkārtotas un vienreizējas izmaksas tiek segtas ar tieši norādītajām izmaksām, kas ir nemainīga daļa no produkta prēmijas aprēķina, atkārtotas un vienreizējas izmaksas aprēķina, balstoties uz šīm tieši norādītajām izmaksām.

76. Apdrošināšanas ieguldījumu produktu gadījumā attiecībā uz līdzdalību peļņā piemēro šādus noteikumus:

- a) aprēķinot atkārtotas un vienreizējas izmaksas saistībā ar apdrošināšanas ieguldījumu produktiem, summas, kas ieturētas no ieguldījumu atdeves, izmantojot peļņas sadales mehānismus, uzskata par izmaksām;
- b) ja daļa no izmaksām tiek atdota atpakaļ individuāliem privātajiem ieguldītājiem atsevišķu izmaksu prēmiju veidā, to uzskata par izmaksu atlaidi, kas samazina sniegtos izmaksu atskaitījumus:
- i) ka izmaksu prēmijas tiek deklarētas atsevišķi no citām līdzdalības prēmijas daļām un ir paredzētas tam, lai atmaksātu izmaksu daļu, pamatojoties uz produkta līgumiskajiem noteikumiem.
- ii) ka PRIIP izveidotājs var pamatot, balstoties uz stabilām aktuārām metodēm, ka paredzamās turpmāko izmaksu prēmijas tiek segtas ar paredzamo turpmāko peļņu, kas izriet no piesardzīgiem pieņēmumiem par turpmākām izmaksām.

Attiecību aprēķināšana

Dubultās uzskaites novēršanas princips

77. Ja viena veida izdevumus sedz divu vai vairāku veidu izmaksas, kas minētas šajā pielikumā, rādītāju (attiecību) aprēķinos, kuri balstīti uz šāda veida izmaksām, uzskaita tikai vienu reizi.

Citas specifikācijas

78. Attiecības izsaka procentuālā izteiksmē, noapaļojot līdz divām zīmēm aiz komata.

79. Attiecības aprēķina vismaz vienreiz gadā.

80. Attiecības balsta uz visjaunākajiem izmaksu aprēķiniem, kurus noteicis PRIIP izveidotājs. Neskarot šā pielikuma 77. punktu, izmaksas novērtē pēc principa "ieskaitot visus nodokļus".

Attiecībā uz ieguldījumu fondiem piemēro šādus noteikumus:

- a) par katru akciju kategoriju veic atsevišķu aprēķinu, tomēr, ja divu vai vairāku kategoriju ieguldījumu apliecībām ir līdzvērtīgs prioritātes rangs, attiecībā uz tiem var veikt vienotu aprēķinu;
 - b) tāda fonda gadījumā, kas ir fondu fonds ("jumta fonds"), šā pielikuma vajadzībām katru sastāvdaļas nodalījumu jeb apakšfondu aplūko atsevišķi, tomēr maksas, kuras attiecināmas uz fondu kopumā, sadala starp visiem apakšfondiem, ievērojot godīgu attieksmi pret visiem ieguldītājiem.
81. Izņemot pirmo aprēķinu attiecībā uz jaunu PRIIP, un ja nav norādīts citādi, attiecības aprēķina vismaz vienreiz gadā pēc (*ex post*) principa. Ja tiek uzskatīts, ka *ex post* skaitļa izmantošana būtu nepiemērota, jo ir notikušas būtiskas izmaiņas, tā vietā var izmantot aplēsi līdz brīdim, kad kļūst pieejami ticami *ex post* skaitļi, kas atspoguļo būtiskās izmaiņas ietekmi.
82. retrospektīvos (*ex post*) skaitļus balsta ir neseniem izmaksu aprēķiniem, kurus PRIIP izveidotājs ir konstatējis, balstoties uz saprātīgiem argumentiem, kuri atbilst šim nolūkam. Šos skaitļus var balstīt uz izmaksām, kas izklāstītas PRIIP peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kas publicēts tā jaunākajā gada vai pusgada pārskatā, ja šāds aprēķins ir pietiekami aktuāls. Ja tas nav pietiekami aktuāls, tā vietā izmanto līdzvērtīgu aprēķinu, kas balstīts uz izmaksām, kuras radušās nesenākā 12 mēnešu laikposmā.
83. Informāciju par attiecībām (rādītājiem), kas bija piemērojamas iepriekšējos gados/laikposmos, publicē vietā, kura pamatinformācijas dokumentā ir norādīta kā vispārīgs papildinformācijas avots ieguldītājiem, kuriem tā ir nepieciešama.
84. Ja izmaksas, kas attiecināmas uz pamatā esošu PVKIU vai AIF, ir ņemamas vērā, piemēro šādus noteikumus:
- a) katra pamatā esošā PVKIU vai AIF izmaksu rādītājs ir proporcionāla daļa, kas atbilst šāda PVKIU vai AIF īpatsvaram PRIIP neto aktīvu vērtībā attiecīgajā datumā, kas ir datums, kurā ir iegūti skaitļi par PRIIP;
 - b) visus proporcionāli pārveidotos skaitļus pieskaita paša ieguldošā PRIIP izmaksu kopsummai, tādējādi atspoguļojot tikai vienu kopsummu.

Aprēķināšanas metodika attiecībā uz jauniem PRIIP

85. Retrospektīvo datu vietā dažādo veidu izmaksu aprēķināšanā izmanto aplēses. Šādas aplēses veic, kā aizstājēju izmantojot salīdzināmu PRIIP vai līdzinieku grupu.
86. Attiecībā uz PRIIP, kas iekasē nemainīgu vispārēju maksu, šo maksu izmanto, ja vien tā ietver visas izmaksas, kas atspoguļojamas atbilstoši PRIIP izmaksu informācijas atklāšanas prasībām.
87. Attiecībā uz PRIIP, kuros ir noteikta augšējā robeža jeb maksimālā iekasējamā summa un ja vien tas ietver visas izmaksas, kas atspoguļojamas atbilstoši PRIIP izmaksu informācijas atklāšanas prasībām, tās vietā izmanto šo augšējo robežu jeb maksimālo summu, kamēr vien PRIIP izveidotājs apņemas ievērot publicēto skaitli un segt jebkuras izmaksas, kas pretējā gadījumā izraisītu minētā skaitļa pārsniegumu.
88. Ja PRIIP izveidotājs uzskata, ka skaitlis ar diviem cipariem aiz komata ieguldītājiem varētu radīt iespaidu par kļūdainu precizitātes atspoguļojumu, ir pietiekami šo skaitli izteikt līdz vienam ciparam aiz komata.
89. PRIIP izveidotājs nodrošina, ka skaitļa aplēses precizitāte pastāvīgi tiek pārskatīta. PRIIP izveidotājs nosaka atbilstošo laiku, kad sāk izmantot *ex post* skaitļus, nevis aplēsi; tomēr jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc datuma, kurā PRIIP pirmoreiz tika piedāvāts pārdošanai kādā dalībvalstī, tas pārskata šīs aplēses precizitāti, aprēķinot skaitli, izmantojot *ex post* pieeju.

II. IZMAKSU KOMBINĒTĀ IETEKME

Kopīgas prasības attiecībā uz visiem PRIIP veidiem

90. Tabulā(-ās), kas minētas 5. pantā, iekļauj norādi par izmaksu kopsummu naudas un procentuālā izteiksmē – gadījumam, ja individuālais privātais ieguldītājs iegulda attiecīgi 10 000 EUR (attiecībā uz visiem PRIIP, izņemot apdrošināšanas ieguldījumu produktus ar regulārām prēmijām) vai 1 000 EUR gadā (attiecībā uz apdrošināšanas ieguldījumu produktus ar regulārām prēmijām) dažādos turējuma laikposmos, tostarp ieteicamajā turējuma laikposmā. Norādāmi ir turējuma laikposmi, kas minēti IV pielikuma 14.–16. punktā. Ja tiek uzskatīts, ka produktam nav alternatīva likviditātes mehānisma, ko atbalsta PRIIP izveidotājs vai trešā persona, vai ja nepastāv likviditātes mehānisma, vai attiecībā uz PRIIP, kas minēti IV pielikuma 17. punktā, minēto norādi par izmaksas var iekļaut tikai termiņa beigās vai ieteicamā turējuma laikposma beigās.

91. Ja *PRIIP* nav denominēts euro, izmanto summu, kuras apmērs ir līdzīgs summām, kas minētas šā pielikuma 90. punktā, un kura dalās ar skaitli 1 000 (bez atlikuma).
 92. Izmaksu kopsumma ietver vienreizējas, atkārtotas un papildu izmaksas un attiecīgā gadījumā arī līgumsodus par atkāpšanos no darījuma.
 93. Līgumsodi par atkāpšanos no darījuma ir nošķirami no citām ieguldījuma izbeigšanas izmaksām, kas sedzamas jebkurā gadījumā un kas tādēļ vienmēr ir iekļaujamas vienreizējās izmaksās.
 94. Tas, vai līgumsodi par atkāpšanos no darījuma ir nozīmīgi, ir atkarīgs no ieguldījumu turējuma laikposma un no laika brīža, kad tieši tiek izņemta nauda saistībā ar attiecīgo produktu. Līgumsodi par atkāpšanos no darījuma nav nozīmīgi, ja ieguldījums tiek turēts ieteicamā turēšanas laikposma ilgumā.
-

VII PIELIKUMS

IZMAKSU ATSPoguĻojums

Ienesīguma samazinājums (RIY) rāda, kā jums radušos izmaksu kopsumma ietekmēs potenciālo atdevi no jūsu attiecīgā ieguldījuma. Izmaksu kopsummas aprēķinā ņem vērā vienreizējas, pastāvīgas un papildu izmaksas.

Šeit norādītās summas ir paša produkta kumulatīvās izmaksas attiecībā uz trim dažādiem turējuma laikposmiem. Tie ietver arī potenciālu līgumsodu par pirmstermiņa atkāpšanos no darījuma. Attiecībā uz šiem skaitļiem tiek pieņemts, ka ieguldāt [10 000 EUR (vai regulāras prēmijas PRIIP gadījumā – 1 000 EUR ik gadu)]. Šīs ir skaitļu aplēses, kas turpmāk var mainīties.

1. tabula

Izmaksas laika gaitā

Ir iespējams, ka persona, kas jums pārdod šo produktu vai konsultē par to, no jums ietur citas izmaksas. Ja tas tā ir, šī persona sniegs jums informāciju par šādām izmaksām un izskaidros visu izmaksu ietekmi uz jūsu ieguldījumu laika gaitā.

Ieguldījumi [10 000 EUR] Scenāriji	Ja nauda tiek izņemta pēc [1] gada	Ja nauda tiek izņemta pēc [ieteicamais turējuma laikposms/2]	Ja nauda tiek izņemta [ieteicamā turējuma laikposma beigās]
Izmaksu kopsumma	[...] %	[...] %	[...] %
Ietekme uz atdevi (RIY) gadā	[...] %	[...] %	[...] %

2. tabula

Izmaksu sastāvs

Tabulā ir atspoguļota šāda informācija:

- katrā gadā konstatētā dažādu veidu izmaksu ietekme uz ieguldījumu atdevi, kas sagaidāma ieteicamā turējuma laikposma beigās,
- dažādo izmaksu kategoriju nozīme.

Šajā tabulā ir atspoguļota ietekme uz atdevi gadā			
Vienreizējas izmaksas	Darījuma slēgšanas izmaksas	[...] %	To izmaksu ietekme, kuras tiek segtas, kad tiek veikts ieguldījums. [Tā ir maksimālā maksājamā naudas summa; var būt, ka ir jāmaksā mazāk]. [UN/VAI kad izmaksas ir iegultas cenā, piemēram, tādu PRIIP gadījumā, kuri nav ieguldījumu fondi] To izmaksu ietekme, kuras jau ir iekļautas cenā. [Tā ir maksimālā maksājamā naudas summa; var būt, ka ir jāmaksā mazāk]. [Ja izplatīšanas izmaksas ir iekļautas darījuma slēgšanas izmaksās] Tas ietver attiecīgā produkta izplatīšanas izmaksas.
	Ieguldījuma izbeigšanas izmaksas	[...] %	To izmaksu ietekme, kuras rodas, kad ieguldījums tiek izbeigts tā termiņa beigās.
Pastāvīgas izmaksas	Portfeļa darījuma izmaksas	[...] %	To izmaksu ietekme, kuras rodas, kad pārkam un pārdodam produkta pamatā esošos ieguldījumus.
	Citas pastāvīgas izmaksas	[...] %	To izmaksu ietekme, kuras ik gadu ieturam par ieguldītāju ieguldījumu pārvaldību, un II iedaļā minētās izmaksas.
Papildu izmaksas	No darbības rezultātiem atkarīgas maksas	[...] %	No darbības rezultātiem atkarīgo maksu ietekme. Tās ieturam no ieguldījuma, ja produkta darbības rezultāti ir labāki nekā tā etalonrādītājam [y reizināts ar x %].
	Peļņas procentuālās daļas	[...] %	Peļņas procentuālo daļu ietekme. Tās ieturam, kad ieguldījuma [darbības rezultāti ir labāki par x %]. [Maksājums y % apmērā no galīgās peļņas (atdeves) ir veicams pēc ieguldījuma izbeigšanas.]

Attiecībā uz PRIIP, kuros piedāvātas vairākas ieguldījumu iespējas, PRIIP izveidotāji izmaksu atspoguļošanas vajadzībām izmanto šā pielikuma 1. un 2. tabulu, attiecīgā gadījumā par katru skaitli katrā tabulā norādot izmaksu diapazonu.